GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

Przed siebie! str. 3
GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4
Nie muszę się tłumaczyć str. 5
Polacy i Czesi w jednej grupie str. 8

CZWARTEK
17 STYCZNIA 2008
NR 7
ROCZNIK LXIII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

OBRADOWAŁA RADA PRZEDSTAWICIELI KP

Temat wiodący: sejmiki

CZ. CIESZYN (kor) **– Do 20 marca powinny wpłynąć do Kancelarii Kongresu Polaków listy delegatów reprezentujących gminy oraz organizacje na X Zgromadzeniu Ogólnym KP (odbędzie się on 12 kwietnia w czeskocieszyńskiej „Strzelnicy"). Zaapelowała o to na wtorkowym posiedzeniu Rady Przedstawicieli jej prezes Helena Legowicz.**

Jak powiedziała prezes Legowicz, a zaakceptowali członkowie Rady, wybór delegatów przeprowadzony zostanie wg klucza zastosowanego przed odbywającym się przed trzema laty IX Zgromadzeniem Ogólnym. Stanie się tak w wypadku gmin (organizacje, które złożyły akces do Kongresu, wybierają po dwóch delegatów) na sejmikach, które ruszą w najbliższym czasie. Te zaś będą organizowane przez pełnomocników gminnych, a w każdym weźmie udział członek Rady Kongresu Polaków.

– *Pozostaje jeszcze sprawa dużych miast, w których można by zorganizować nie jeden, ale kilka sejmików. O tym jednak powinni zadecydować sami mieszkańcy* – dodała H. Legowicz. Prezes Kongresu, **Józef Szymeczek**, zwrócił zaś uwagę, że w Kancelarii KP są do dyspozycji afisze zapraszające na sejmiki i materiały pod sejmikową dyskusję. – *Pełnomocnicy mogą np. skorzystać z naszej kopiarki* – stwierdził.

Poruszono też ponownie temat wprowadzania dwujęzycznego nazewnictwa. Tu idą sprawy w dobrym kierunku, w wielu gminach jednak nie podjęto jeszcze żadnych kroków. – *A trzeba tę sprawę realizować jak najszybciej, zwłaszcza że nie ma żadnych przeszkód ze strony urzędów* – powiedział członek Rady Kongresu, **Bronisław Walicki**.

Zwracano również uwagę na zamalowywanie polskich napisów i na brak wiedzy nt. historii regionu wśród czeskiego społeczeństwa. Rada Przedstawicieli zobowiązała zatem władze Kongresu do przygotowania materiałów i konferencji prasowej dla czeskich dziennikarzy, na których poinformowano by ich nie tylko o wdrażaniu dwujęzyczności, ale też o przygotowaniach do Zgromadzenia Ogólnego i działalności Polaków w RC.

Kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli odbędzie się jeszcze przed Zgromadzeniem Ogólnym i będzie poświęcone głównie temu wydarzeniu. O dokładnym terminie poinformujemy na łamach „GL".

Fot. JACEK SIKORA

Z wtorkowych obrad Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków.

Fot. HALINA SIKORA

W trzynieckich podstawówkach rozpoczęły się wczoraj zapisy do pierwszej klasy. Do polskiej szkoły w Oldrzychowicach przyszedł zapisać się również mały Stasio.

XX-wieczna historia Zaolzia

OSTRAWA (mro) – Kwartalnik „Karta" wydawany przez niezależną organizację pozarządową Fundację Ośrodka „Karta" (o statusie organizacji pożytku publicznego) zajmującą się dokumentowaniem i upowszechnianiem historii najnowszej Polski i Europy Wschodniej, niesieniem wiedzy o człowieku współczesnym oraz szerzeniem tolerancji i demokracji w swoim 53. numerze z ub. roku zamieścił artykuł **Grzegorza Gąsiora** pt. „Zaolzie". Tekst jest dopełniony o źródłowy materiał porównawczy wspomnień mieszkającego na opisywanym terenie Czecha – urodzonego w 1914 roku w Łazach **Evžena Cedivody** oraz dobrze znanej naszym czytelnikom Polki, dziennikarki, urodzonej w Pudłowie **Łady Krumniklowej.**

Zaczynem dyskusji, jaka zapewne rozgorzeje podczas spotkania poświęconego stosunkowi współczesnych do XX-wiecznej historii Zaolzia, staną się tezy zawarte w tekście G. Gąsiora, jak np., że – *sprawy lokalnej społeczności* (Zaolzia – przyp. red.*) przeważnie traktowano instrumentalnie, nie interesowała się nimi opinia publiczna. Racje mieszkańców Zaolzia i lokalne konflikty uznawano za nieistotne, drugorzędne wobec racji „wyższego rzędu". W rzeczywistości nie chciano ich dostrzec – były zbyt niewygodne* – czy, że – *to pogranicze nie stało się pomostem* – lub, że – *tłumione w czasach sowieckiego „internacjonalizmu" wzajemne urazy odżyły na nowo po 1989 roku. Nadal istnieją dwie prawdy o przeszłości, niechęć do wspólnego spojrzenia na nią i zrozumienia drugiej strony* (cytaty pochodzą z internetowej strony *www.karta.org.pl*). Spotkanie odbędzie się w czwartek 24 bm. o godz. 17.00 w siedzibie Konsulatu Generalnego RP.

Udział w nim zapowiedział nie tylko autor publikacji, pochodzący z Karwiny historyk Uniwersytetu Warszawskiego, ale i **Zbigniew Gluza** redaktor naczelny „Karty". Korzystając z gościnności Konsulatu współorganizatorami spotkania obok polskiej placówki są Książnica Cieszyńska, Kongres Polaków oraz Ośrodek „Karta".

Będą pierwszacy

OLBRACHCICE (dc) – Dyrekcja PSP, w której w br. szkolnym nie otwarto z braku dzieci w ogóle pierwszej klasy, oczekuje tegorocznych zapisów do kl. 1 z większym optymizmem. – *W pierwszej klasie powinno być kilkoro dzieci, nieoficjalnie mówi się o czterech* – powiedziała naszej redakcji dyrektor **Jolanta Kożusznik**.

Duży przyrost dzieci zanotowało natomiast we wrześniu br. olbrachcickie przedszkole. Obecnie uczęszcza do niego 18 dzieci, w tym aż 7 nowych. Liczba dzieci w porównaniu z ub. r. szk. jest tym samym wyższa aż o połowę. Podobnie jak w innych przedszkolach, gdzie doszło do przyrostu liczby dzieci, również tu trzeba było rozwiązać sprawy lokalowe. Z tego powodu przebudowano na sypialnię byłą pracownię ceramiczną. – *Mamy ciasno, ale dobrze, że są dzieci* – mówi J. Kożusznik, dodając jednak, że nie ośmiela się prognozować, czy większa liczba dzieci utrzyma się przez następne lata.

W górach wichura

REGION (dc) – Silny wiatr wyrządził wczoraj na terenie województwa poważne szkody materialne. Od północy do godz. 9 strażacy musieli 40 razy interweniować, w tym 10 razy w powiecie frydecko-misteckim. Przede wszystkim chodziło o usuwanie połamanych gałęzi drzew, które zatarasowały drogi i chodniki. Np. w Oldrzychowicach powalone drzewa uszkodziły przystanek autobusowy. Wg informacji ostrawskiej filii Czeskiego Urzędu Hydrometeorologicznego, najsilniejszy wiatr odnotowano w Beskidach. Na Łysej Górze jego prędkość wynosiła 138 km na godz., co odpowiada wichurze.

pogoda

CZWARTEK – Pochmurno, możliwe opady deszczu. Temperatura w dzień od 5 do 8 st., nocą od 3 do 0 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie zmienne. Temperatura w dzień od 3 do 6 st., nocą od 2 do -1 st. C.

9 771212 422041 08007

NIETYPOWE, KONCERTOWE LEKCJE WYCHOWANIA MUZYCZNEGO

ChNP dla szkół

OLBRACHCICE (s) – Drugi już w tym roku szkolnym koncert wychowawczy dla młodzieży szkolnej dał Chór Nauczycieli Polskich. W ub. tygodniu śpiewał w Domu PZKO w Olbrachcicach dla uczniów miejscowej polskiej szkoły podstawowej i szkoły z sąsiedniej Stonawy.

Koncert ten jednak był nietypowy, bo sporą część audytorium stanowili goście urodzinowi jednego z chórzystów ChNP oraz kierownika chóru mieszanego „Olbrachcice", świeżego 80-latka **Gustawa Guńki**: olbrachciccy chórzyści, członkowie zarządu miejscowego koła, a także delegacje miejscowych organizacji społecznych, do których Jubilat należy.

ChNP pod dyrekcją **Alojzego Suchanka** i **Władysława Ruska** przedstawił dzieciom à cappella i z akompaniamentem pianistki **Marty Bury** próbki niektórych rodzajów pieśni, które będą im, a nawet powinny, w życiu towarzyszyć. Były to pieśni ludowe, narodowe, kombatanckie, biesiadne, utwory muzyki poważnej oraz kolędy i pastorałki (partie solowe śpiewał **Alojzy Kaleta**). Poszczególne punkty programu zręcznie słowem związał i w sposób klarowny omówił konferansjer **Bogusław Czernek**. Co popularniejsze piosenki z chórem zaśpiewała cała sala. I co ważne – dziecięce głosy nie ugięły się pod ciężarem decybeli głosów dojrzałych. Co z uznaniem skwitowali tak konferansjer, jak i dyrygenci.

Podczas koncertów wychowania muzycznego ChNP nie tylko śpiewa, demonstrując różne gatunki chóralistyki. Zespół ma ambicję wprowadzać dzieci i młodzież w podstawowe tajniki muzyki wokalnej. – *Omawiamy skład chórów, głosy chórowe i wszystkie charakterystyczne elementy muzyki wokalnej* – powiedział nam członek zarządu ChNP i konferansjer B. Czernek. – *Nasz koncert to jednocześnie lekcja wychowania muzycznego i żywa muzyka. Trwa to jedną jednostkę lekcyjną. W tym roku szkolnym mamy zamiar dać jeszcze dwa koncerty. Zresztą rokrocznie robimy trzy lub cztery koncerty wychowawcze. Nie pchamy się na siłę do szkół, tylko czekamy na zaproszenia... Nic nie bierzemy za koncert, tylko mniej więcej 500 koron za dojazd. To jest nasze posłannictwo – jako nauczycieli – wyjeżdżać z koncertami do szkół.*

Ciąg dalszy na str. 2

Znad Wisły

■ **Po raz XVI zagrała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.** W niedzielę od rana w kwestach uczestniczyło ponad 120 tys. wolontariuszy. Pieniądze zebrane w tym roku zostaną przeznaczone na ratowanie zdrowia i życia dzieci ze schorzeniami laryngologicznymi. Ponad 30 mln zł wpłynęło na konto Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w poniedziałek do godz. 4.45 po niedzielnej zbiórce pieniędzy prowadzonej w kraju i za granicą. W imprezie uczestniczyło ok. 1,7 tys. sztabów z całej Polski oraz 34 z zagranicy, m.in. w Afganistanie (baza polskiego kontyngentu wojskowego w Sharanie), Anglii, Arabii Saudyjskiej, Iraku (baza polskich wojsk w Diwanii), Irlandii, Kanadzie, Niemczech i USA.

■ **Katarzyna Hall, minister edukacji, podpisała rozporządzenie o nowych formach „wychowania przedszkolnego"** – pisze „Nasz Dziennik". Minister zamierza posłać do przedszkola wszystkie pięciolatki pod pretekstem „wyrównywania szans edukacyjnych" – pisze dziennik. Oponująca tej koncepcji Hanna Wujkowska, do niedawna doradca ministra Giertycha uważa, że tworzenie jednolitego programu dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat, w sytuacji gdy wiele z nich ma bardzo dobre warunki w domu, nie jest korzystne. – *Istnieje obecnie wiele przedszkoli prowadzonych przez zakony czy inne organizacje, które realizują program wychowania przedszkolnego, jakiego oczekują rodzice. Rodzice chętnie posyłają dzieci do przedszkoli katolickich, gdyż wiedzą, że są tam przekazane wartości, z którymi się identyfikują* – wskazuje H. Wujkowska.

■ **W Polsce rozwodzi się co trzecie małżeństwo**. Z badań przeprowadzonych dla dziennika „Polska" wynika, że zjawisko to jest akceptowane przez ponad połowę Polaków. Rozwód przestał być życiową porażką, a stał się standardowym sposobem rozwiązywania małżeńskich problemów. Chociaż wiemy, że na rozpadzie rodziny najbardziej cierpią dzieci, aż 45 proc. badanych uważa, że nawet dla ich dobra nie warto trwać w nieudanym związku. Rozwodnikom współczujemy (59,4 proc.) lub gratulujemy odwagi (17,3), zamiast ganić. Pocieszające, że coraz więcej osób – 75 proc. – spostrzega, że z polską rodziną dzieje się źle.

■ **Instytut Pamięci Narodowej opublikuje książkę na temat kontaktów prezydenta Lecha Wałęsy ze Służbą Bezpieczeństwa** – nieoficjalnie dowiedział się „Dziennik". Przygotowywane są dwie książki. Jedna na temat inwigilacji opozycji na Pomorzu w latach 70. i 80. Drugie wydawnictwo dotyczy zaś kontaktów Lecha Wałęsy z SB. W publikacji mają znaleźć się nieznane dotąd dokumenty o Wałęsie z początku lat 70. L. Wałęsa nie jest zaskoczony planami IPN. – *Nie mam nic przeciwko tej publikacji, ale chciałbym, żeby było w tym dziele zaznaczone, że zostało zniszczone 75 tomów akt na mój temat, że jest udowodnione, iż w przypadku mojej osoby dokumentacja była podrabiana i fałszowana przez SB. Poza tym wszystkie materiały na mój temat, które widziałem w archiwach IPN, to kserokopie, jakieś świstki. Żadnych oryginałów* – komentuje. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Cała sala olbrachcickiego Domu PZKO śpiewa z ChNP. Dyryguje Alojzy Suchanek.

ChNP dla szkół

Dokończenie ze str. 1

Zdaniem Czerneka, ChNP ostatnio aż nadto się wyeksploatował. – *Mamy już przecież swoje lata. A w okresie przedświątecznym śpiewaliśmy prawie bez wytchnienia: na Kościelcu, w Gródku, kolędowaliśmy w kościele w Raciborskiem. Teraz nareszcie będzie trochę spokojniej, bo dopiero pod koniec stycznia powtórnie będziemy kolędować w Polsce, w lutym zaś weźmiemy udział w uroczystości rocznicowej ku czci Guziura. W przyszłość patrzymy z optymizmem. Jak tylko sił nam starczy, będziemy śpiewać... Bo trzeba wiedzieć, że pięciu kolegów już przekroczyło osiemdziesiątkę. Z ich strony więc jest to godne podziwu poświęcenie. Już sam fakt, że dadzą radę ustać na scenie, zasługuje na aplauz.*

Skorzystają obie strony

OSTRAWA (mro) – Spółka „Vitkovice – Badania i Rozwój", która od połowy zeszłego roku jest spółką-córką „Huty Trzyniec", uzgodniła pod koniec minionego roku współpracę z Wydziałem Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Wyższej Szkoły Górniczej-Uniwersytetu Technicznego (VSB-TU) w Ostrawie.

Obie strony, korzystając z laboratoryjnego zaplecza, przewidują wspólne kształcenie studentów w ramach studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich. W „Vitkowicach – Badania i Rozwój" powstanie pracownia szkoleniowa dla potrzeb studiów doktoranckich Katedry Metalurgii. Umowa zakłada także udział dwóch profesorów VSB-TU w pracach badawczych związanych z produkcją stali fazy ciekłej i z dziedziny formowania.

Nowe możliwości chwali dziekan Katedry Metalurgii **L'udovit Dobrovský**, zwłaszcza możliwość wykorzystania drogiej aparatury, np. do metalurgii wtórnej, oraz lepsze połączenie teorii z praktyką, a co za tym idzie - wykorzystania badań w procesie technologicznym. **Jaroslav Pindor**, dyrektor spółki-córki „Huty Trzyniec", dodaje do tego oczekiwania ze strony huty. Są to zabezpieczenie wysokokwalifikowanych kadr oraz bieżące rozwiązywanie projektów naukowo-badawczych.

moim Zdaniem

ELŻBIETY PRZYCZKO

Krajobraz po bitwie

Koniec 2007 roku upłynął w Polsce pod znakiem euforii z wygranych przez PO wyborów. Nic dziwnego – przed wyborami wszystko było jasne: dobrzy i źli, czarni i biali. Po wyborach ulubionym hasłem nie tylko dziennikarzy, ale i przeciętnych obywateli, stało się: wracamy do normalności. Ale i ten klimat przeminął. Szybko okazało się, że część entuzjastów radowała się z innych powodów, niż obiecywany cud gospodarczy. Niektórzy w cuda rychło wierzyć przestali, a w zanadrzu – nie łudźmy się, jeszcze od czasów przedwyborczych – mieli przygotowaną kampanię „powyborczą". Tak więc teraz powrót do normalności znaczy troszeczkę co innego. Normalność? Czyli tak jak zwykle, norma. Odwieczne przepychanki polityków, konflikty, gra pozorów – aż miło popatrzeć.

Muszę przyznać, że fascynuje mnie pewien aspekt polskiej mentalności (chociaż nie lubię tego słowa). Co prawda poprzedni rok nie należał do najszczęśliwszych i trudno zaprzeczyć, że to, co działo się na polskiej scenie politycznej, było tragikomedią w kilku aktach, a jednak... Po pierwszej euforii i uciesze z rzekomej normalności Polacy znów na słowo „reforma" reagują smutną, wręcz tragiczną w swym wydźwięku refleksją: co się zmieni i ile na tym stracimy? – *To wszystko na dziś* – powiedziała we wtorek prezenterka Polsatu, kończąc wieczorne wydanie „Wydarzeń": – *Jutro znów będziemy śledzić dla państwa absurdy naszej rzeczywistości.* I to jest właśnie największy absurd.

przyczko@glosludu.cz

80-latkowie nie płacą

CZESKI CIESZYN (ar) – Zgodnie z nową uchwałą rady miejskiej, mieszkańcy Cz. Cieszyna, którzy w br. skończą co najmniej 80 lat, są zwolnieni z opłat za odpad komunalny.

W tej chwili chodzi o przeszło tysiąc osób. Ulgową stawkę (312 kc rocznie) za wywóz śmieci mają ponadto mieszkańcy w wieku od 70 do 79 lat. Dotyczy ona ok. 1400 osób. Zniżki przyznawane są obywatelom automatycznie, nie trzeba się więc w tej sprawie osobiście zwracać do urzędu. Reszta cieszyniaków zapłaci za odpad komunalny 420 kc rocznie, czyli tyle samo co w roku ub. – *Starzy ludzie nie produkują już aż tyle odpadu, dlatego zdecydowaliśmy się przyznać im pewne ulgi* – wyjaśnia burmistrz miasta **Vít Slováček**.

»Trzej Królowie« podliczali

JABŁONKÓW (kor) – W ośrodku miejscowego oddziału „Caritasu" we wtorek rozpieczętowano 72 skarbonek, z którymi kolędnicy obchodzili domy w Jabłonkowie i okolicznych wsiach w ramach tegorocznej Kwesty Trzech Króli. W tym roku jabłonkowskim wolontariuszom udało się zebrać 583 tys. kc, z tego najwięcej, bo aż 183 tys. kc, w samym mieście.

Jak zdradziła nam **Danuta Branna** z jabłonkowskiego „Caritasu", ze skarbonkami wyruszyli kolędnicy w różnym wieku. Najmłodsza z nich skończyła w październiku ub. r. zaledwie... 2 latka. – *U nas w Jabłonkowskiem kwestowanie nie jest łatwe. Zabudowa jest rozproszona, a czasami do niejednego gospodarstwa trzeba podchodzić mocno pod górkę* – dodała D. Branna.

Na razie pieniądze z kwesty trafią do centrali „Caritasu". Niemniej 65 proc. z zebranej kwoty wróci ponownie do Jabłonkowa i zostanie przekazane na konto działającego przy miejscowym oddziale „Caritasu" ośrodka pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych.

»Macierzowcy« w Niemczech

CZ. CIESZYN/RFN (kor) – Prezes Macierzy Szkolnej w RC **Jan Branny** i jego zastępca **Zbigniew Bocek** wyjechali do Niemiec, by w mieście Mönchengladbach wziąć udział w rozpoczynającym się jutro Europejskim Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych.

Dwudniowe spotkanie pod hasłem „Świadomi korzeni i przeszłości, silni wartościami, otwarci na jutro i nowe wyzwania Europy" organizuje Polska Macierz Szkolna w RFN. Patronat nad sympozjum objęli Senat RP, polski minister edukacji narodowej oraz Stowarzyszenie „Wspólnota Polska".

W programie przewidziano m.in. referaty nt. roli Polskich Macierzy Szkolnych (PMS) w rozwoju oświaty polonijnej w nowych strukturach europejskich, pozaszkolnej działalności wychowawczo-oświatowej i kulturalnej czy perspektyw przyjęcia PMS do Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych.

Uczestnicy sympozjum obejrzą też występ polonijnego zespołu tanecznego „Perełka" oraz spotkają się z przedstawicielami władz miasta-gospodarza i Rządu Północnej Nadrenii-Westfalii oraz konsulem generalnym RP w Kolonii, **Andrzejem Kaczorowskim**.

Ciekawostki

Włosy za 2 tys. funtów

Pukiel włosów Katarzyny Parr, ostatniej, szóstej żony króla Henryka VIII, liczący prawie 500 lat, został sprzedany we wtorek na aukcji w Londynie za 2,16 tys. funtów. Niecodziennego zakupu dokonał właściciel rezydencji niegdyś darowanej królewskiej małżonce. Charles Hudson mieszka w Wyke Manor w hrabstwie Worcestershire w zachodniej Anglii. Cena wywoławcza za oprawiony w owalną ramę pukiel włosów wynosiła 150 funtów. Pochodzenie włosów zostało sprawdzone – są to włosy Katarzyny Parr. Żaden test DNA w tej sprawie nie został wykonany. Katarzyna Parr poślubiła króla Henryka VIII w 1543 roku w wieku 31 lat i pozostała u jego boku aż do śmierci władcy w 1547 roku.

Przeżył w zamrażarce

Pewien Chińczyk schował do zamrażarki otrzymanego od krewnego kurczaka i po dwóch dniach ze zdumieniem odkrył, że ptak ciągle żyje. Mężczyzna, który zamroził zapakowanego w foliowy worek kurczaka, był przekonany, że zwierzę nie żyje, więc ruchy w odmrożonym worku mocno go przeraziły. Jak donosi lokalna gazeta „Chengdu Evening News", niezniszczalne stworzenie nie musi już martwić się o swój los, ponieważ jego niedoszły oprawca zapowiada, że zapewni mu bezpieczne schronienie w swoim domu.

500 pijanych nastolatków

Podczas dzikiej imprezy pięciuset pijanych nastolatków zaatakowało policję w Melbourne, w Australii – podaje BBC. Policjanci zostali wezwani przez sąsiadów, którzy skarżyli się na hałas. Gdy funkcjonariusze przyjechali z interwencją, uczestnicy imprezy powitali ich kamieniami i butelkami. Do ujarzmienia uczestników prywatki policja użyła m.in. śmigłowca. Corey Delaney zareklamował imprezę w Internecie. Zorganizował ją, gdy jego rodzice wyjechali. Teraz będzie musiał zapłacić za szkody, jakie wyrządzili jego goście – nie wszyscy zmieścili się w domu, więc część z nich bawiła się na ulicy. Rachunek opiewa na 18 tys. amerykańskich dolarów. Nastolatek chciał wyprawić przyjęcie tak, aby rodzice się nie dowiedzieli, co zaszło, gdy wrócą.

Odnalazł się cenny zabytek

Zabytkowy parochet, czyli ozdobna kotara świątynna, z lubelskiej synagogi, odnalazł się w Bielsku–Białej – poinformował bielski historyk Jacek Proszyk. Przez ponad 60 lat nikt nie zdawał sobie sprawy, skąd pochodzi parochet. Dopiero teraz Proszyk odczytał hebrajską inskrypcję na nim, z której jednoznacznie wynikało, że pochodzi z Lublina, z synagogi Maharszal. – Zorientowałem się także, że dziejami tej synagogi zajmuje się lubelska organizacja Brama Grodzka, z którą się skontaktowałem i przekazałem informację, że parochet z nazwą ich synagogi jest w Bielsku. Otrzymałem od nich przedwojenną fotografię synagogi Maharszala, na której dokładnie widać identyczny parochet jak ten, który jest w Bielsku-Białej – wyjaśnił w rozmowie z PAP Jacek Proszyk.

W UB. ROKU W KRAJU POSZUKIWANO PONAD 34 TYS. OSÓB, WIĘKSZOŚĆ Z NICH UDAŁO SIĘ ODNALEŹĆ

Przed siebie!

Zazwyczaj okoliczności zaginięć są bardzo podobne. Ktoś opuścił mieszkanie, miał wrócić w umówionym terminie, lecz pomimo upływu kolejnych godzin nie daje znaku życia. Wreszcie zaniepokojeni domownicy zaczynają dzwonić do przyjaciół, znajomych, później do szpitali, na pogotowie... Mają nadzieję, że lada moment koszmar się skończy. Czas jednak mija, a nikt nie potrafi powiedzieć, co się stało...

12-letni Łukasz z Hawierzowa nie wrócił w piątek ze szkoły. Wujek chłopca, który jest jego prawnym opiekunem, początkowo szukał go na własną rękę. Gdy to nie przyniosło efektu, w sobotę po południu zgłosił jego zaginięcie. W policji zarządzono alarm i podjęto zakrojone na szeroką skalę poszukiwania. Przeszukiwano dworce, pustostany, w całym kraju sprawdzano, czy chłopiec nie pojechał do dalekiej rodziny. Policjanci brali pod uwagę wszystkie możliwe hipotezy, od ucieczki z domu po porwanie.

W niedzielę przed południem policjanci odnaleźli Łukasza u kolegi z klasy. Rodzice kolegi nie wiedzieli, że Łukasz jest poszukiwany. Chłopiec powiedział policjantom, że jego wujek zgodził się na to, aby Łukasz spędził weekend u kolegi, jednak opiekun tego nie potwierdza. Chłopcy byli na sankach, potem grali na komputerze.

Zakrojone na szeroką skalę poszukiwania to standardowa procedura uruchamiana w podobnych przypadkach. Niestety, nie wszystkie kończą się pomyślnie. Policjanci nadal poszukują 13-letniego Petra z Szumperka oraz 14-letnią Monikę z Ołomuńca, którzy zaginęli pod koniec grudnia ub. roku.

Dlaczego młodzież ucieka z domów?

– *Odpowiedź na to pytanie w większości naszych przypadków jest prosta. Mówiąc ściślej bardzo prosta i często bardzo podobna* – mówi **Vítězslav Podešva** z wydziału Operacyjno-Rozpoznawczego Komendy Wojewódzkiej Policji RC. – *Największą i najczęstszą przyczyną są kłótnie z rodzicami lub opiekunami. Takie kilkudniowe wypady z domu nieraz jednak źle się kończą. Nieodpowiednie towarzystwo, sekta, narkotyki, kradzieże czy włamania, to konsekwencje ucieczek nastolatków.*

– *Uciekają dzieci, które nie mają wsparcia w swoim środowisku i nie potrafią lub nie mają kogo poprosić o pomoc* – twierdzi **Zuzana Baudyšová** z Fundacji „Nasze dziecko". – *A nie chodzi w tym przypadku o dzieci z rodzin patologicznych. Często tzw. przyzwoici rodzice – spokojni, porządni, zapracowani, dziwią się, że to właśnie ich dziecko uciekło, które, w ich mniemaniu, miało wszystko. Jak się później okazuje, prezenty i pieniądze nie zastąpią rozmowy z dzieckiem o jego sprawach, nawet tych, które wydają się błahe z punktu widzenia dorosłych. Bo co dorosłemu wydaje się dziecinne, nieistotne, dla dziecka stanowi ważny element jego życia. Szczera rozmowa z naszą pociechą zdziała bowiem więcej niż stosowanie nakazów czy zakazów. Mocno oddziałują też na samopoczucie młodego człowieka sprzeczki, awantury rodzinne (lub „ciche dni") oraz rozwód rodziców.*

Policjanci twierdzą, iż najwięcej pracy z poszukiwaniem małolatów mają w czerwcu. W obawie przed końcem roku szkolnego nie wszyscy wytrzymują napięcie. Od końca maja mnożą się przecież sprawdziany, klasówki, odpytywanie, stresujące badania wyników w nauce. Trwa gonitwa o jak najlepszą ocenę. Nastolatki uciekają też z powodu nieodwzajemnionej miłości lub tej, której rodzice nie chcą zaakceptować, czasami chcą ucieczką zaimponować kolegom i zdobyć szacunek grupy rówieśniczej. Wracają na ogół sami. Ze statystyk wynika, że codziennie z domów, zakładów wychowawczych oraz domów dziecka ucieka ok. 30 podopiecznych (z tego dzieci do lat 15 stanowią 11 proc.). „Gigant małolatów" trwa z reguły od 3 dni do 5 tygodni. Dzieciaki, którym znudził się własny dom, śpią wtedy najchętniej u przypadkowo poznanych znajomych, w opuszczonych domkach kempingowych bądź na dworcach czy stacjach kolejowych. Żyją z drobnych włamań, kradzieży lub żebractwa. Mekkami, do których ciągną nieletni, są miejscowości, w których odbywają się festiwale rockowe.

Poszukiwany, poszukiwana...

W ub. roku na terenie całego kraju Policja Czeska poszukiwała ok. 34 tys. osób (ponad tysiąc w regionie morawsko-śląskim). W przypadku osób starszych istotną rolę odgrywają zaniki pamięci oraz zaburzenia zdrowotne. Młodsi czasami chcą rozpocząć nowe życie. Sporą grupę stanowią osoby poszukiwane o popełnienie przestępstwa lub świadkowie mający złożyć zeznania oraz ścigani listami gończymi (więźniowie, którzy nie wracają z przepustek udzielanych w zakładach karnych).

– *Zbieranie informacji o osobie zaginionej jest bardzo żmudne. Zwykle jest to jednak jedyna szansa na znalezienie jakiegokolwiek tropu* – relacjonuje **Roman Skřepek**, kryminolog z praskiego Prezydium Policyjnego. – *Poszukiwania zaczynają się od rozmów z najbliższymi. Z kolei sporządza się zdjęcie (portret pamięciowy) i rozsyła do wszystkich komend w kraju. Jeżeli nie przynosi to efektu, rysopis trafia do rejestrów międzynarodowych. Sprawdza się szpitale, schroniska i noclegownie, a także wszystkie miejsca, w których zatrzymała się zaginiona osoba. Informacje otrzymują środki masowego przekazu. Jeżeli uda się ustalić, gdzie widziano poszukiwanego po raz ostatni, odbywa się penetracja terenu. Metr po metrze... Szczególną uwagę przywiązuje się do zaginięć małych dzieci oraz osób niepełnosprawnych. Nie wiadomo bowiem, jak mogą się zachować w przypływie paniki. Poszukiwania formalne trwają 20 lat. Przez cały czas zgłoszenie o zaginięciu jest aktualne i każdy trop jest sprawdzany od nowa. Z upływem czasu maleje jednak nadzieja na to, że taką osobę uda się odnaleźć zdrową i całą. Niekiedy jednak po latach odnajduje się ludzi, którzy odeszli od rodziny bez słowa i zmienili całe swoje życie. Osoby te najczęściej nie życzą sobie żadnego kontaktu z dawną rodziną. W takim wypadku policja musi uszanować ich życzenie i tylko zawiadomić rodzinę, że krewny żyje i nie chce żadnych związków z dawnym życiem.*

Najwięcej pracy z poszukiwaniem dzieci i nastolatków notują policjanci przed zakończeniem roku szkolnego oraz w dniu wręczania świadectw. Odnalezione przez stróżów prawa dzieciaki twierdzą, że uciekły przed pasem rodziców.

Zdjęcia: Archiwum Policji RC

W akcjach poszukiwawczych biorą udział dziesiątki, a nawet setki, policjantów, strażników, czasem osób cywilnych. Do najdroższych należą te, w których wykorzystane są śmigłowce wyposażone w kamerę termowizyjną. Wydatki związane z 36-godzinnymi poszukiwaniami (miały miejsce podczas zaginięcia 13-letniego Filipa z miejscowości Holoubkov k. Rokycan) obliczono na ok. sto tys. kc.

Europejski numer...

W tym roku powinien zostać uruchomiony specjalny europejski numer alarmowy 116 000 do zgłaszania zaginięć dzieci – informuje Komisja Europejska, zwracając się do państw członkowskich o jak najszybsze wprowadzenie w życie tej inicjatywy. Alarmowe linie telefoniczne, na które można zgłaszać przypadki przemocy, seksualnego wykorzystania dzieci, porwań lub zaginięć działają już np. w Belgii i we Włoszech. Wprowadzenie wspólnego numeru alarmowego będzie, zdaniem KE, stanowić dużą pomoc dla rodziców, których dziecko zaginie np. w trakcie podróży lub wakacji.

Dlaczego ucieczka się nie opłaca?

To, co wygląda na początku jak przygoda, najczęściej miewa smutne konsekwencje.

- Możesz zetknąć się z tymi, którzy będą udawali twoich przyjaciół, aby cię wykorzystać.
- Ktoś może cię okraść albo zmusić cię do tego, abyś popełnił przestępstwo.
- Kiedy uciekasz, tracisz kontakt z rzeczywistością. Potem trudniej do niej wrócić.
- Nie rozwiążesz swoich problemów uciekając. Raczej pojawią się nowe. Jeszcze gorsze. Może zabraknąć ci pieniędzy i będziesz głodny.
- Może ktoś będzie chciał wykorzystać twoją słabość i skrzywdzi cię. Czując powiew wolności możesz nie zauważyć, kiedy alkohol lub narkotyki zniszczą twoją wolność czyniąc cię swoim zakładnikiem.
- Uciekając możesz stracić możliwość wyboru. Im dłużej uciekasz, tym trudniej będzie wrócić do domu.

W RC nastolatki, które uciekły z domu i boją się same skontaktować z rodziną, mogą skorzystać z bezpłatnego numeru 800 111 113 lub komórki – 724 727 777 (w tym przypadku już odpłatnie, codziennie w godz. 8 – 22). To numer telefonu pn. „Vzkaz domů", który przed czterema laty powstał przy Fundacji „Nasze dziecko". Dyżurująca przy telefonie osoba sama zadzwoni do rodziców lub zakładu wychowawczego.

WANDA KULA

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Krepliki

Rano ciągnęło się leniwie. Marynce nawet zbytnio się nie spieszyło. A bo czemu niby miałoby się spieszyć, skoro Marynka jest już na emeryturze. Z przyzwyczajenia spojrzała przez okno, czy przypadkiem Prezesowa nie idzie. Ale nie szła. Marynka wiedziała, że dziś Prezesowa nie przyjdzie, bo wczoraj wieczorem dzwoniła, że jest chora. Jednak przyzwyczajenie robi swoje i Marynka przez okno wyjrzała. Za chwilę w kuchni pojawił się Mąż Marynki. Również spojrzał w okno, potem na puste krzesło pod oknem, potem znowu w okno. Pokręcił tylko głową ze zdziwienia.

„Co zaś tak kryncisz tóm głowóm"? – zapytała Marynka prowokacyjnie.

„Jo nie wiym, czymu ty se musisz tak pytać. Człowiek krynci głowóm, bo krynci głowóm. A ty zaroz z tego robisz halo" – Mąż Marynki nie chciał, przynajmniej tak myślał, wdawać się w kłótnię.

„Ty se chcesz wadzić?"

„Jo se nie chcym wadzić. Jo se akurat dziwiym, czymu u nas eszcze Prezesowej ni ma".

„Ni ma a nie bedzie. Prezesowo je nimocno" – odpowiedziała Marynka.

„Na podziwejmy se, a mnie se zdało, że tej se nic nie chyci".

Marynka spojrzała na Męża „jak bodlawy byk" i postanowiła więcej się do niego nie odzywać, by go nie prowokować. Dlaczego niby mieliby się kłócić w taki leniwy poranek. W tym momencie do kuchni weszła Prezesowa.

„A jednak se ji nic nie chyciło. Czyżby se cie ty bacyle poboły?" – zapytał Prezesową Mąż Marynki.

„Nie poboły. Jakisi pieróństwo móm, aj mi na niego dali antybiotyki" – odpowiedziała Prezesowa.

„Tak czymu eszcze nie leżysz w łóżku?" – zapytała Marynka.

„Idym do łóżka, coby was nie zarazić. Ale jo se narychtowała w gelttaszce ty drobne. Trzicet do doktora a potym aj troche wiyncyj na ty lyki, cobych nie była zaskoczóno. A óni ci mi to tak dobrze porachowali, że mi zbyło. Tak żech o was pomyślała a kupiła wóm po krepliku. Bo teraz to jo tu chwile chodzić nie bedym, tak cobyście o mnie nie zapómnieli".

Mąż Marynki chciał powiedzieć coś złośliwego, ale pączki pachniały i pachniały. Nie powiedział więc raczej ani słowa. Marynka powiedziała coś w stylu: „Nie musiałaś se robić szkody".

„To mosz prowde, ty krepliki nie były łacne. Powiym wóm, że wszystko drognie. Do sklepu to uż ni ma co chodzić. Trzeba bedzie zaczónć spatki warzić fazole, ziymioki a kapuste. A miynso yny na niedziele. Niby idymy do przodku, a mi se cosi zdo, że se pieknie cofómy. Ale jo raczyj idym, coby was nie zarazić. Ani tym negatywnym myślyniym, ani tóm chorobóm, co mnie z nóg zwaliła, jak ty cyny we sklepie" – powiedziała Prezesowa i wyszła.

„Ja, ja. Chrzipki se pozbedziesz. Poleżysz w łóżku, herbate wypijesz z malinami, wypocisz se a chrzipki se pozbedziesz. Ale na te drożyzne leżyni w łóżku nie pumoże" – stwierdziła Marynka nad pączkiem.

„Ano nie pumoże" – przyznał Mąż Marynki.

sikorova@glosludu.cz

Głosik

Bezsenna noc

Ludmiła obudziła się w środku nocy. A raczej coś Ludmiłkę obudziło. To coś, to był raczej ktoś, czyli Głosik. Nietrudno się domyślić, że znowu wpadł na jakiś genialny pomysł.

– Głosiku, dlaczego nie śpisz? Przecież już dawno minęła północ. Normalni ludzie dawno śpią.

– Lekarze nie śpią i wcale to nie oznacza, że są nienormalni.

– Lekarze nie śpią, bo pracują. A ty, Głosiku, nie pracujesz. Ty znowu coś kombinujesz.

Głosik przez chwilę zastanawiał się, czy zdradzić Ludmiłce swoją wielką tajemnicę. – Lepiej nie, na pewno nie zrozumie – pomyślał, głośno zaś powiedział: – Sama mówiłaś, że jest już po północy, to dlaczego nie śpisz. Idź, się połóż, Ludmiłko.

Ludmiłka była na tyle zaspana, że nie zauważyła nawet, jak Głosik ją wykołował i położyła się spać.

Następnego dnia rano Ludmiła wstała rześko z łóżka. To był ważny dzień. Mieli iść kupić z Głosikiem nową kanapę do pokoju.

– Głosiku, wstawaj, idziemy! – zawołała do niego radośnie. Jednak Głosik nawet nie zareagował. Najpierw Ludmiłka myślała, że jest chory. Potem jednak przypomniało jej się, że w nocy Głosik nie chciał spać. Postanowiła go więc na przekór wszystkiemu obudzić. Potrząsała nim na wszystkie strony, krzyczała głośno i tupała. Potem ściągnęła z niego kołderkę i otworzyła okno. To zadziałało. Głosik podniósł się z łóżeczka.

– Głosiku, idziemy kupować kanapę! – zawołała.

– Ja nigdzie nie idę. Ja muszę spać! – odpowiedział Głosik.

– Ale obiecałeś mi!

– Musiałem doczytać tę nową książkę z biblioteki i nie spałem całą noc – Głosik nareszcie wytłumaczył, co robił zamiast spać.

– To twój problem. Idziemy, bo obiecałeś, a słowa trzeba dotrzymywać. Nie musiałeś czytać książki przez całą noc. Spokojnie mogłeś doczytać ją dzisiaj.

– Pierwszy raz słyszę, że nie wolno czytać. Zawsze zaganiałaś mnie do lektury.

– Ale nigdy nie kazałam ci czytać przez całą noc.

Trudno, Głosik chciał, czy nie, musiał pójść z Ludmiłką na zakupy. A na przyszłość pamiętał, że lepiej dobrze się wyspać, niż później cierpieć przez cały dzień. **KROPKA**

Krab

Deszczyk z nieba kapu, kap,
po ulicy idzie drab,
nagle z wody wyszedł krab
i za spodnie draba cap,
bowiem myślał, że to schab...

Wanda Chotomska

Mistrz dodawania

Dwa plus dwa to cztery! Kiedy udało wam się po raz pierwszy przeprowadzić to działanie, wasi rodzice na pewno pękali z dumy. Ale czy na pewno jest się z czego cieszyć? Amerykańscy badacze odkryli, że nie tylko ludzie potrafią dodawać. Radzą sobie z tym także makaki. Zwolennicy poglądu, że człowiek jest jedynym inteligentnym stworzeniem na świecie, muszą czuć się coraz bardziej zawiedzeni. Małpy radzą sobie z porównywaniem zbiorów i oceną ich liczebności. To, że osiem bananów to więcej niż cztery, wie nie tylko licealista i przedszkolak, ale też kilkuletni szympans. A to jeszcze nie koniec. Okazuje się, że małpom nie są również obce działania matematyczne. Makaki potrafią dodawać. I to nie gorzej od studentów. Małpy posadzono przed dotykowymi ekranami komputerów, na których wyświetlały się rożne ilości kropek. Po chwili obraz na ekranie gasł, a na jego miejsce pojawiał się nowy, z kolejnym zestawem punktów. W końcu monitor wyświetlał trzecią ilustrację, na której widniały dwa zbiory kropek – jeden zawierał ich dokładnie tyle, ile wynosiła suma punktów na pierwszej i drugiej ilustracji. Z kolei ilość kropek w drugim zbiorze była mniejsza lub większa od sumy tych wcześniej prezentowanych. Gdy małpie udało się dotknąć zbioru przedstawiającego prawidłowe rozwiązanie, komputer nagradzał ją fanfarami oraz ozdobnym wzorkiem wyświetlanym na ekranie. Gdy zwierzak się pomylił, wówczas z głośników maszyny dobiegał ostrzegawczy ton, a ekran pogrążał się w smutnej czerni. Ostatecznie stwierdzono, że zarówno ludzie, jak i małpy posiadają podstawowe umiejętności arytmetyczne.

Rubrykę przygotowała:
HALINA SIKORA

Ostatni tom Pottera?

Polubiliście przygody Harry'ego Pottera? Czekacie z niecierpliwością na ciąg dalszy jego perypetii? W takim razie na pewno z radością przyjmiecie fakt, że finałowy tom przygód Harry'ego Pottera ukaże się w polskiej wersji o północy z 25 na 26 stycznia. Można się domyślić, że jego przeczytanie nie zajmie młodym czytelnikom więcej niż kilkadziesiąt godzin. Po zapoznaniu się z ostatnią stroną powieści „Harry Potter i Insygnia Śmierci" dla wielu młodych ludzi zakończy się pewna epoka i jedna z najbardziej niezwykłych przygód czytelniczych ich życia.

Po śmierci Dumbledore'a Zakon Feniksa wzmaga swoją działalność, próbując przeciwstawić się coraz potężniejszym siłom śmierciożerców. Harry wraz z przyjaciółmi opuszcza Hogwart, by odnaleźć sposób na pokonanie Voldemorta. Wyprawie tej towarzyszy niepewność i zwątpienie. Co gorsza, nikt nie wie, czy zakończy się sukcesem i czy wszyscy dotrwają do jej końca. A więc zapraszamy do księgarni i życzymy wam miłej i zajmującej lektury.

Głosikowa Korespondencja

Przedszkolacy w jaskini solnej

Główną ideą jaskiń solnych jest „przeniesienie" i wykorzystanie środowiska, które jest korzystne dla ludzkiego organizmu. Jaskinie solne są oryginalną metodą zastosowania soli w celach rehabilitacji, profilaktyki, ochrony zdrowia. W grocie solnej panuje specyficzny mikroklimat, cechujący się wyjątkową jakością i czystością powietrza. Ściany groty solnej wyłożone są grubą warstwą soli. Na podłodze wysypana jest warstwa soli o różnym granulacie. Powierzchnia sufitu ozdobiona jest tak, aby sprawiała wrażenie jaskini. Jaskinie solne cieszą się ogromną popularnością i są szczególnie atrakcyjne dla mieszkańców miast. Skorzystaliśmy z oferty i po uzgodnieniu z rodzicami nasze dzieci z przedszkola Łyżbice SNP wyjeżdżały 3 razy w tygodniu do jaskini. Terapia trwała 10 dni po 1 godzinie. Dzieci czuły się „nad morzem" wspaniale, zawsze cieszyły się na dalszą terapię. By dzieciom mile upływał czas, słuchały bajek, bawiły się solą morską, lecz najważniejszą rzeczą było prawidłowe oddychanie. Mikrocząsteczki soli, wdychane przez nasze płuca, dały nam szansę na poprawę zdrowia. Dzieciom było żal, że już skończyła się fajna zabawa. **Przedszkole Łyżbice SNP**

Spotkanie z Mikołajem

Dzień 6 grudnia był dla dzieci SP w Trzyńcu przy ulicy Dworcowej dniem pełnym niespodzianek. O godzinie dziesiątej zebrali się w sali gimnastycznej uczniowie I stopnia. Na głowach czerwone czapeczki z pomponami. Włożyły je również nauczycielki. Głośno wołany przez dzieci wchodzi dostojnym krokiem Mikołaj. Razem z nim jego pomocnicy: Aniołek (Mateusz Kraina) i Czart (Agata Bulawa) – uczniowie klasy 9. Wszystkie dzieci miały dla Mikołaja przygotowany piękny program. Tworzyły go piosenki, wierszyki, krótkie scenki i ćwiczenia rytmiczne. W międzyczasie Czart „porywał" niegrzecznych uczniów do worka, ale Anioł ich bronił. Po wspólnie odśpiewanej piosence Mikołaj rozdał dzieciom podarunki i pożegnał się z nimi. Impreza odbyła się w naszej szkole po raz pierwszy i należała do bardzo udanych. Serdeczne podziękowania należą się panu Tadeuszowi Wantule, który wcielił się w postać Mikołaja, oraz Macierzy Szkolnej za piękne podarunki. **(K.P.)**

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: *sikorova@glosludu.cz*, a w załączniku dopisać Głosik.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (39)

Skrzeczoń

Kiedy w 1947 r. założono Miejscowe Koło PZKO w Skrzeczoniu, jednym z głównych zadań nowopowstałego Związku było znalezienie odpowiedniego lokalu. Warunki były bowiem dosyć trudne. Zebrania pezetkaowców oraz próby zespołów odbywały się w restauracji Leona Sittka a przejściowo w budynku przedszkola. W roku 1948, po otwarciu skrzeczońskiej polskiej szkoły, urządzono w jednej z klas lokal świetlicowy. Z kolei wynajęto mały lokal w byłym magazynie Alfreda Klisza.

Sytuacja zmieniła się w styczniu 1954, kiedy wynajęto przestronne pomieszczenie w budynku Hugona Szewczyka, w którym mieściła się prawie dwadzieścia lat również biblioteka. Po śmierci właściciela zawarto ze spadkobiercami umowę w sprawie nabycia całego obiektu. Po otrzymaniu subwencji z ZG PZKO, podpisano w kwietniu 1973 umowę o kupnie. Naprawiono dach, poszerzono salę, otynkowano ścianę i zaadaptowano dla członków pomieszczenie na pierwszym piętrze. W cztery lata później przeprowadzono remont zaplecza socjalnego. W następnym roku zabrano się do rozbiórki starego budynku gospodarczego. Uporządkowano też ogród obok Domu. Wybudowano nowy płot, pomalowano okna.

Po żmudnym kompletowaniu i gromadzeniu materiałów otwarto w 1980 r. Izbę Tradycji.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Tak prezentuje się siedziba PZKO w Skrzeczoniu.

Jak powiedzieć

Miły Lojzku!

Jo Ci posyłóm razym z tym listym piekne przaniczko, kiere Ci zrobiła moja wnuczka. Przisżła do mnie do chałupy i chciała malować. Ale my dóma nic na malowani ni mieli, tak żech z nióm poszła do papirnictwi a kupiła tam pastelki a aji jakisi cztwyrtki papiyru. A jak my už byli w papirnictwi, tak przi jednym żech kupiła aj tużki a prupiski a dopisni papiór. Cobych Ci miała na czym pisać. Wnuczka mnie namówiła eszcze, coby my do chałupy kupili prawitko a krużitko. No zapłacili my za to porzóndnie. Ale to prazniczko se podarziło, to musisz przisznać. To co my kupili, se potym aj wnuczka do chałupy wziyła, bo w przisżłym roku idzie do piyrwszej klasy. Tóż Cie obie pozdrowiómy **Haniczka**

Kochana Haniczko!

Laurka (nie *przaniczko*) jest rzeczywiście ładna. Rachunek w sklepie papierniczym (nie *papirnictwi*) musiał być za to wysoki. Za te wszystkie kredki (nie *pastelki*), arkusze papieru (nie *cztwyrtki*), ołówki (nie *tużki*), długopisy (a nie *prupiski*) musiałaś sporo zapłacić. Miło, że pamiętałaś o listach dla mnie i zakupiłaś papeterię (nie *dopisni papiór*). A linijka (nie *prawitko*) i cyrkiel (nie *krużitko*) rzeczywiście przydadzą się Twojej wnuczce w szkole. Pozdrawiam Was obie

Alojzy

Przaniczko – laurka
Papirnictwi – sklep papierniczy
Pastelki – kredki
Cztwyrtki – arkusze papieru
Tużki – ołówki
Prupiski – długopisy
Dopisni papiór – papeteria
Prawitko – linijka
Krużitko – cyrkiel **(hs)**

Ale heca!

Pieter poszedł do gospody na piwo. Kelnerka mu go przyniósła i postawiła na podstawce. Za jakisi czas zaś zamówił piwo. Kelnerka uwidziała, że na stoliku ni ma podstawki, tóż przyniósła drugóm. Za trzecim i czwortym razym było to samo. Tóż jak gość zamówił piąte piwo, kelnerka go przyniósła, ale bez podstawki. No i Pieter sie pyto:
– Co, wafelków już zabrakło?!

* * *

– Takim kóminiorzóm czy zakónnicóm to dobrze!...
– Cóż tak?
– Bo jak idóm do fotografa, to sie nie muszóm dować robić kolorowego zdjęcio.

* * *

W szpitolu dlo tych, co ni majóm wszystkich dóma, jedyn z myślących inaczy, mówi do drugigo:
– Schowóm se do szafy, a ty mie szukej!
Nó i dobre. Minyła można godzina i tyn sóm nimocny puko do szafy. Prawi:
– Wylyź już, bo cie ni mogym znalyźć!

Nowoczesna Kobieta

Nie muszę się tłumaczyć

Która z nas nie znalazła się choć raz w podobnej sytuacji? Przynosimy do reklamacji buty, które kupiłyśmy miesiąc temu, a podeszwa już zaczyna w jednym miejscu odłazić. Domagamy się ich naprawy lub wymiany. Wyraz twarzy ekspedientki jasno wyraża niechęć wobec naszych żądań. – *No i jak ja to mam odesłać do reklamacji, skoro nie są dokładnie umyte* – kręci głową. – *Zresztą to tylko taki drobiazg, może to pani przykleić!* Buty są oczywiście czyste, trudno jednak oczekiwać, że podeszwy będą po miesiącu używania lśniły nowością. Celem sprzedawczyni jest zyskanie przewagi w tym „pojedynku". Za nami stoją dwie kolejne osoby, w oczach których mamy zyskać opinię osoby niechlujnej, a na dodatek niezaradnej. Istnieją trzy możliwości, jak w takiej sytuacji zareagować. Pierwsza to ta, że zgodzimy się na rolę „słabszego" i, by nie przedłużać rozmowy, przyjmiemy rozwiązanie ekspedientki i same postaramy się podeszwę przykleić. Druga możliwość to zachowanie agresywne – pokłócimy się z nią, przy okazji obraźliwie wyrażając się o jakości sprzedawanego w sklepie towaru. Trzecie wyjście polega na tym, że spokojnie i rzeczowo będziemy domagały się swych praw. Wystarczy krótkie zdanie: – *Nie będę podeszwy sama przyklejać, ponieważ buty podlegają gwarancji i mam prawo do ich naprawy lub wymiany.* Ekspedientka będzie, być może, próbowała dalej z nami pertraktować, przy okazji gestami lub różnymi aluzjami dając do zrozumienia czekającym za nami klientom, że to nie z jej powodu muszą czekać. W żadnym wypadku nie powinno nas to zrazić. Nie my wstrzymujemy, na winie jest wada towaru, który kupiłyśmy. Dlatego nie pozwólmy na to, aby ulec manipulacji emocjonalnej naszej „przeciwniczki".

Ostatni podany sposób jest przykładem zachowania asertywnego. Z pewnością słowo asertywność nieraz obiło nam się o uszy. Czy wiemy jednak dokładnie, co ono oznacza? Na pewno nie należy go mylić z rozpychaniem się łokciami i domaganiem się swych praw za wszelką cenę, choćby „po trupach". Osoba asertywna to taka, która korzysta z przysługujących jej praw, nie naruszając zarazem praw innych. Umie jasno mówić „tak" i „nie", wyrażać swoje opinie, nie lęka się przesadnie krytyki ze strony innych. A także nie daje się zmanipulować, ani też niepotrzebnie się nie usprawiedliwia. Zastanówmy się, jakże często tłumaczymy komuś powody swego zachowania, pomimo że nikt od nas tego nie wymaga, ani też nie ma prawa wymagać. Nie chodzi tu o usprawiedliwianie się przed szefem, dlaczego po raz kolejny spóźniłyśmy się do pracy (wtedy mamy obowiązek wytłumaczyć swe powody), lecz o sytuacje, gdy tłumaczymy znajomej, dlaczego nie chcemy skorzystać z jej zaproszenia na daczę lub też przyjąć proponowanej nam przez nią dla naszego dziecka używanej odzieży. W obu wypadkach możemy krótko podziękować za propozycję, bez szczegółowego tłumaczenia powodów swej odmowy. Wydaje się to proste, zastanówmy się jednak szczerze, jak w rzeczywistości postępujemy w podobnych sytuacjach. Czy zamiast prostego i jasnego „nie", do którego mamy prawo, nie używamy często zbędnych, a nawet zmyślonych wymówek? **(dc)**

Witamy...

DOMINIK przyszedł na świat 16 kwietnia ub.r. Jest synem państwa Zuzanny i Bogdana Kondziołków mieszkających w Piotrowicach. Gdy urodził się, mierzył dokładnie pół metra i ważył 3,50 kg. Imię wybrali rodzice spontanicznie, po prostu obojgu bardzo się podobało.

Dominik to imię łacińskiego pochodzenia. Wywodzi się od słowa *dominicus* oznaczającego „pański". Do znanych osobistości noszących to imię należą: św. Dominik – założyciel zakonu dominikanów oraz czeski bramkarz hokejowy Dominik Hašek.

Imieniny Dominik obchodzi 4 sierpnia.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych pociech, które w ostatnich miesiącach przyszły na świat, byśmy mogli opublikować je w naszej rubryce. Prócz zdjęcia prosimy podać imiona i nazwiska rodziców, datę i miejsce urodzenia dziecka, jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać pod adresem *chlupova@glosludu.cz* lub klasyczną pocztą pod adresem redakcji.

W lustrze

Suknię można wypożyczyć

Nie każdą z nas stać co roku na zakup nowej sukni balowej. Wiadomo, elegancka suknia to wydatek w granicach kilku tysięcy koron. Można oczywiście przez kilka lat pod rząd przetańczyć karnawał w jednej i tej samej kreacji, ale chcemy przecież na każdym balu wyglądać modnie i oryginalnie! Jednym z rozwiązań jest wypożyczenie sukni w salonie. Przyzwyczaiłyśmy się już do korzystania z wypożyczonych sukni ślubnych, może zatem pora zebrać odwagę i również na bal udać się w wypożyczonym stroju?

Suknie balowe mają w swej ofercie niektóre salony mody ślubnej. Na naszym terenie są to m.in. wypożyczalnie salonu „Barbara" w Cz. Cieszynie i Bystrzycy czy też salony w Hawierzowie Błędowicach – „Mirael" i „Svatební móda". Suknie balowe wypożycza kilka salonów w Ostrawie. Ceny są, zależnie od konkretnego modelu, bardzo zróżnicowane. Za wypożyczenie nieco starszej lub skromniejszej sukni zapłacimy kilkaset koron, za nowy, luksusowy model nawet 2 tys. Zawsze jednak będzie to o wiele mniej, niż zapłaciłybyśmy za daną kreację w sklepie. Salony deklarują, że dysponują modelami w różnych rozmiarach, zarówno dla młodych, jak i nieco starszych pań. **(dc)**

Fot. archiwum Salonu MIRAEL

Smacznego

Gnocchi z ricotty i szpinaku

Kto skosztował już tych smacznych klusek w którejś z włoskich restauracji, wie, o co chodzi. Gnocchi (czytaj: *nioki*) są przyrządzane z różnych surowców (ziemniaków, sera) i podawane z reguły z sosem, najczęściej serowym.

Składniki: 250 g ricotty (specjalny ser, który da się kupić już również u nas), 200 g zblanszowanego, odciśniętego i drobno posiekanego szpinaku, 50 g mąki (plus trochę do wysypania stolnicy), 50 g tartego parmezanu, 3 żółtka, gałka muszkatołowa, sól, pieprz.

Wykonanie: Ze wszystkich składników zagnieść luźne ciasto. Na posypanej mąką stolnicy uformować wałek i pokroić ukośne kluski. Każdą kluskę obtoczyć dodatkowo w mące, formując w dłoniach owalny kształt. Wrzucać po kilku sztukach do dużej ilości osolonego wrzątku i gotować chwilę po wypłynięciu na powierzchnię.

Podawać z masłem i drobno posiekaną pietruszką lub cebulką, posypane parmezanem. Można też podawać z różnymi sosami. **(dc)**

Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

Mój relaks

Dobrze spać

By sen był dla nas prawdziwym relaksem, poświęćmy należytą uwagę wyborowi odpowiedniego dla nas materaca. W sklepie nie kierujmy się tylko najkorzystniejszą ceną i wyglądem, lecz materac wypróbujmy, kładąc się na nim. Nie pomoże ostrożnie tylko, niemalże ze wstydem, usiąść na brzegu materaca.

Zbyt twardy materac nie podpiera punktowo naszego ciała, co powoduje, że naczynia krwionośne są uciskane, a mięśnie skurczone i napięte. Osoba śpiąca na takim materacu obudzi się zdrętwiała i może mieć kłopoty z krążeniem. Gdy z kolei śpimy na materacu zbyt miękkim, zapadamy się, a nasz kręgosłup wygina się, co z kolei powoduje bóle pleców. Dlatego ważne jest, by dobrać materac o odpowiedniej dla nas sprężystości. Do najtwardszych należą materace z wkładem z płyty kokosowej. Wkład z pianki poliuretanowej jest bardziej miękki. Ciekawym rozwiązaniem są materace, w których sprężyny z jednej strony obłożone są matą z płyty kokosowej, a z drugiej płytą z pianki. W zależności od własnego odczucia, co jest dla nas bardziej wygodne, lub też aktualnych dolegliwości zdrowotnych, można taki materac stosować z jednej lub drugiej strony. Do produkcji nowoczesnych materaców używa się takich typów sprężyn, które zapewniają tzw. sprężystość progresywną, co oznacza, że większy nacisk powoduje większą siłę wypierania. Nawet ciężka osoba śpiąca na takim materacu nie wgłębi w nim niewygodnego i niezdrowego dla kręgosłupa „dołka". Dla najmniejszych dzieci, ze względu na niedużą wagę ciała, bardziej stosowne są jednak materace lateksowe, które lepiej dostosują się do kształtu ich ciała. **Opr. (dc)**

Moje prawa

Limit 5 tysięcy

Prawdopodobnie wszyscy słyszeliśmy o tym, że zgodnie z reformą służby zdrowia nikt z nas nie powinien płacić u lekarza czy w aptece więcej niż 5 tys. koron rocznie. W rzeczywistości przekroczenie limitu nie zwalnia nas jednak automatycznie z wszystkich opłat, tak samo, jak nie wszystkie opłaty wchodzą w skład limitu. Nie zalicza się do niego opłat za pobyt w szpitalu, za korzystanie z pogotowia, jak również niektórych dopłat do lekarstw. Jeżeli bowiem na rynku jest więcej medykamentów zawierających tę samą substancję czynną i o tym samym sposobie podawania, to do limitu zalicza się wysokość dopłaty do najtańszego z nich. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy lekarz napisze na recepcie, że lekarstwo nie może być zastąpione innym – wtedy do limitu zalicza się cała kwota, którą pacjent zapłaci w aptece. Po przekroczeniu limitu 5 tys. kc kasa chorych zwraca mu kolejne poniesione wydatki. Oczywiście z wyjątkiem tych nie wchodzących w skład limitu.

Kasy chorych same ewidują nasze opłaty na podstawie informacji, które mają obowiązek przekazywać im placówki służby zdrowia. Nie możemy mieć jednak pewności, że zawsze wywiążą się z niego bezbłędnie. Dlatego mamy prawo żądać od lekarzy i farmaceutów pokwitowań. Pokwitowanie musi zawierać następujące dane: numer ubezpieczonego, wysokość opłaty, datę, w przypadku apteki również nazwę lekarstwa i wysokość dopłaty zaliczanej do limitu. Na każdym pokwitowaniu musi być pieczątka danej placówki oraz nazwisko osoby, która inkasowała pieniądze. Jeżeli z naszych danych wyniknie, że przekroczyliśmy limit, a kasa chorych w danym ustawowo terminie (do 60 dni od końca kwartału) nie zwróci nam pieniędzy, możemy zażądać zwrotu osobiście. Pokwitowania posłużą nam wtedy jako dowód. **(dc)**

Fot. MAREK SANTARIUS

Telewizja

CZWARTEK 17 STYCZNIA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 17 stycznia **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Tom - Tom w Niemczech (s.) **8.55** Świnka Peppa (s.) **9.05** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Ryżowe specjały **9.20** Kocham muzykę - Nikos i klarnet **9.30** Scooby, gdzie jesteś? Spotkanie w zamku **9.55** Dwa światy **10.20** Szkoła złamanych serc **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Wójt roku 2007 - sylwetki **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.30** Jubileusz „Plebanii“ **14.05** To fantastyczne światło - Światło, wszechświat i wszystko **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** 4400 - Rozwikłanie tajemnic **21.05** 4400 (s.) **21.55** Sprawa dla reportera **22.35** Serwis TV **23.10** Spirala (film fran.) **00.05** Łossskot! **0.35** Szczęśliwy człowiek **1.58** Był taki dzień 17 stycznia **2.00** Notacje - Franceska Michalska - Atramentem w Stalina **2.10** Podróże z zagadkami.

■ TVP 2

5.55 Statek miłości (s.) **7.40** Niezwykłe ranki Marcina Ranka **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.45** Porannik Dwójki **11.10** Święta wojna - Hanys Biusthalter **11.40** Dr Quinn (s.) **12.30** Koło fortuny **12.55** Klucz do Rebeki **14.35** Parodia jest dobra na wszystko **15.00** Flipper - Porachunki na plaży (s.) **15.50** Barwy szczęścia (s.) **16.55** Zmiennicy - Prasa szczególnej troski **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.50** Sport-telegram **19.05** Jeden z dziesięciu **19.40** Młodzi twórcy **20.05** Barwy szczęścia (s.) **21.05** Od miłości do szczęścia **21.10** Dr House (s.) **22.00** Pitbull **22.55** 997 **23.25** Panorama **23.45** Wojenne matki (dokument) **0.40** Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową **2.20** Miasteczko Twin Peaks (s.) **3.05** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Narciarski weekend **8.00** Serwis info - flesz **8.02** Gość poranka **8.15** Serwis info - flesz **8.30** Serwis info **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Ślązaków portret własny **9.00** Serwis info **9.16** Serwis ekonomiczny **10.10** Gość poranka **11.03** Biznes - otwarcie dnia **12.08** Komentarz - kraj **13.08** Komentarz - świat **13.23** Serwis kulturalny **14.08** Komentarz - kraj **14.30** Serwis info **15.10** Raport z Polski **16.01** Studio Senat **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Partnerstwo północnej Jury **17.00** Narciarski weekend **18.00** Aktualności **18.45** Ludzie i sprawy **19.15** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **20.35** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej **22.30** Serwis info **0.02** Następcy ropy - Koniec ery naftowej **0.31** Minęła 20-ta **1.37** Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej.

ACE VENTURA – PSI DETEKTYW
sensacyjny, 115 min, USA 1994
Polsat, piątek 18. 1., godz. 20.00
Reżyseria: Tom Shadyac
Występują: Jim Carrey, Courteney Cox, Sean Young, Dan Marino, Noble Willingham i inni.

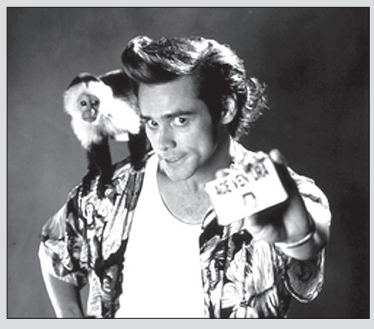

W przeddzień najważniejszych w roku rozgrywek futbolowych butelkonosy delfin o imieniu Snowflake, oficjalna maskotka drużyny Miami Dolphins, zostaje porwany. Bez niego drużyna nie zagra. Wkrótce po zniknięciu delfina przepada bez wieści najważniejszy gracz drużyny, Dan Marino. Na pomoc zostaje wezwany jedyny specjalizujący się w odnajdywaniu zaginionych i porwanych zwierząt detektyw Ace Ventura.

■ POLSAT

6.15 Adam i Ewa (s.) **7.30** Wielka wygrana (telturniej) **8.30** Łowcy skarbów (s.) **9.30** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze **10.30** Rodzina zastępcza plus - Prywatny detektyw **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Dzień kangura (s.) **13.00** Halo Hans (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Mamuśki (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.45** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.30** Graczykowie - Dzień św. Walentego (s.) **17.00** Rodzina zastępcza plus - Serce siostry **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Tylko miłość (s.) **21.00** Fala zbrodni - Najgroźniejszy bandyta na świecie **22.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **23.00** Lista **1.00** Nagroda gwarantowana **2.00** Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Rozmowy H w 20 lat później **9.45** Rzadki gość (film TV) **10.00** Arystokracja podziemi (film USA) **11.40** Piosenki Vinohradskich **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Oczarowanie (s.) **14.40** Cudowny świat: Człowiek a technika (s. dok.) **15.10** Legendy Kung Fu (s.) **15.55** Złote rączki **16.15** Meduza (lista przeb.) **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz **17.35** Stop **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Ogród - to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Taggart (film br.) **21.15** Śladami gwiazd **21.45** Program dyskusyjny **22.30** Poker (mag.) **23.00** Przekręt (s.) **23.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **0.00** Według prawa **0.30** Musicblok **1.00** Na oślep **1.30** Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na tropie **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Pod pokrywką (mag. kul.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Dołącz do nas **13.00** Nie poddawaj się **13.20** Labirynt **13.50** Bajka **14.50** Czy mnie zechcecie? **15.05** Słynne olimpijskie ósemki **15.40** Królestwo dzikiej natury: Dziennik rodziny słoni (cykl dok.) **16.10** Rodzina, szkoła i ja (mag.) **16.25** Segregacja odpadów **16.40** Diagnoza **17.00** Poradnik zdrowotny **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buly (mag.+transmisja meczu hokeja) **20.00** Esther (dok.) **20.55** Historie.cs **21.50** Piękne zguby (talk show) **22.15** Film o filmie **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **23.25** Klub Filmowy: Dawno temu w Ameryce (film wł.-USA) **3.05** Q (mag.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.25** Doktor Hollywood (film USA) **11.15** Kroniki dzikiej natury **11.45** Ulica (s.) **12.25** Tequila i Bonetti w Rzymie (s.) **13.15** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Ostry dyżur (s.) **14.30** O.C. (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.10** Agenci NCIS (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.10** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.00** Skazany na śmierć (s.) **22.50** Liczą się tylko Frankliny (film USA-niem.) **1.05** Na własne oczy.

LASKO – POCIĄG ŚMIERCI
sensacyjny, 110 min, Niemcy 2006
TVP 2, piątek 18. 1., godz. 21.05
Reżyseria: Diethart Kuester
Występują: Mathis Landwehr, Stefan Bieker, Arnold Vosloo, Bettina Lamprecht i inni.

Trzej przestępcy włamują się do laboratorium i wykradają fiolki z tajemniczą substancją. Kiedy służby bezpieczeństwa obstawiają drogi wyjazdowe z miasta, bandyci przebrani za mnichów i zakonnicę wsiadają do pociągu wiozącego pielgrzymów do Lourdes na spotkanie z papieżem. Wśród pasażerów są Sandra i jej śmiertelnie chory syn Joey. Chłopak zwraca uwagę na dziwne zachowanie przebranych przestępców. Gdy wychodzi na jaw, że przewożą śmiertelnie groźną substancję, mnich Lasko decyduje się ich powstrzymać.

■ PRIMA

6.30 Flipper i Lopaka (s. anim.) **7.05** Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.30** X-Men: Początek (s. anim.) **8.00** Niesamowita natura (s. dok.) **8.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **8.55** Jesteś moim życiem (s.) **9.50** St. Tropez (s.) **10.50** Diagnoza morderstwo (s.) **11.45** Hunter (s.) **12.40** Lekarz z gór (s.) **13.40** Zbrodnie niedoskonałe (s.) **14.40** Renegat (s.) **15.30** Sprawa dla dwu (s.) **16.40** Prawo i porządek (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** Wiadomości, prognoza pogody **18.05** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.55** Wiadomości, sport **19.25** M.A.S.H. (s.) **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** Krimi report **22.20** Herosi (s.) **23.15** Z Archiwum X (s.) **0.10** Jednostka (s.) **1.00** Sexy szansa **1.40** Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 18 STYCZNIA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 18 stycznia **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Kłamczucha **10.15** Sąsiedzi - Na wariackich papierach (s.) **10.40** Faceci do wzięcia - Znowu razem (s.) **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes (mag.) **12.20** Wielkie sprzątanie **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Kandydat **14.30** Kobieta zaradna **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Determinator **21.20** Kochaj albo rzuć (film polski) **23.30** Dracula II - Odrodzenie (film USA) **0.55** Szpital „Królestwo” (s.) **1.35** Mocne uderzenie **2.55** Był taki dzień 18 stycznia **3.00** Podróże z zagadkami.

■ TVP 2

5.45 Statek miłości (s.) **7.35** Niezwykłe ranki Marcina Ranka - Gwiazda **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.45** Porannik Dwójki **11.10** Święta wojna - Kosmiczny lęk **11.40** Kolor mleka **13.10** KabareTOP - czyli Kabaretowa Lista Przebojów - Katarzyna Pakosińska **13.35** Dolina Kreatywna - Co słychać? **13.45** Wojciech Cejrowski boso przez świat - W drodze do Himba **14.15** Duże dzieci **15.00** Flipper - Przesyłka (s.) **15.50** Barwy szczęścia (s.) **16.55** Zmiennicy - Warszawski łącznik **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Sport-telegram **19.10** Wideoteka dorosłego człowieka - Wojciech Gąsowski i Francesco Napoli **20.10** Pojedynek nie na żarty **21.05** Lasko - pociąg śmierci (film niem.) **22.55** Panorama **23.10** Szukając siebie **1.00** EUROexpress (mag.) **1.10** Battlestar Galactica (film USA) **1.55** Ryzykanci **2.45** Europa da się lubić - Europa na emigracji.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Narciarski weekend **8.00** Serwis info - flesz **8.02** Gość poranka **08.15** Serwis info - flesz **8.21** Serwis ekonomiczny **8.30** Serwis info **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Gramy dla was **9.15** Serwis info - flesz **9.30** Serwis info **10.05** Serwis kulturalny **10.10** Gość poranka **10.30** Serwis info **11.03** Biznes - otwarcie dnia **11.30** Serwis info **12.02** Serwis ekonomiczny **12.08** Komentarz - kraj **12.30** Serwis info **13.08** Komentarz - świat **13.30** Serwis info **14.08** Komentarz - kraj **15.10** Raport z Polski **15.30** Serwis info **16.13** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Informator KZK GOP **17.00** To się wytnie **18.00** Aktualności **18.45** Czwarta władza **19.15** Trudny rynek **19.35** Turniej Skata **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **20.35** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej **22.30** Serwis info **0.02** Uwierz w dokument **0.29** Minęła 20-ta **1.09** Serwis info **1.36** Ekonomia i rynek - Magazyn TVP Info i Rzeczpospolitej.

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Łowcy skarbów (s.) **9.30** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze **10.30** Rodzina zastępcza plus - Serce siostry **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Dzień kangura (s.) **13.00** Tylko miłość (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Mamuśki (s.) **15.15** Świat według Bundych (s.) **15.45** Wydarzenia **16.15** Interwencja **16.30** Graczykowie (s.) **17.00** Rodzina zastępcza plus - Gry rodzinne **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Ace Ventura - psi detektyw (film USA) **22.00** Grzechotniki **0.00** Sylwestrowa moc przebojów **1.10** Nagroda gwarantowana **2.10** Nocne randki.

GRZECHOTNIKI
horror, 120 min, USA 2002
Polsat, piątek 18. 1., godz. 22.00
Reżyseria: Fred Olen Ray
Występują: Treat Williams, Hannes Jaenicke, Catherine Dent, Mary Page Keller, Geoffrey Pierson inni.

Podczas ataku terrorystycznego na rządowe laboratorium wydostają się z niego zmutowane grzechotniki, przenoszące śmiercionośny wirus. Węże zagrażają mieszkańcom Santa Mira w Kalifornii. Miasto staje w obliczu epidemii. Wojsko obejmuje miejscowość kwarantanną, a jej mieszkańcy zostają odizolowani od świata zewnętrznego. Naukowcy starają się powstrzymać rozprzestrzenianie się wirusa. W tym samym czasie rząd chce zataić udział w pracach nad stworzeniem roznoszących chorobę gadów, które miały być wykorzystane podczas operacji wojskowych.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Czeski fenomen **10.00** Wyspy morza koralowego (dok.) **10.25** Program muzyczny **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.25** Ćwiczmy z TVC **13.40** Oczarowanie (s.) **14.35** Simpsonowie (s. anim.) **15.05** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **15.30** Lot 29 (s.) **16.00** Sezamkowy angielski **16.10** Ferda (s. anim.) **16.40** Labirynt **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Mieszkać – to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Przysięgam i obiecuję (s.) **21.20** 13 komnata Michala Pavlíčka **21.50** Talk show Jana Krausa **22.35** Ally McBeal (s.) **23.20** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.30** Królowie przeklęci (s.) **1.15** Wszystko party.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Nie mam pracy **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Ogród – to sztuka (mag.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Ten nasz czeski charakter **13.20** Moudronos **13.35** Straszna historia (s. anim.) **14.00** Złote rączki **14.20** Meduza (lista przeb.) **14.55** Dakar (dok.) **16.00** Cudowny świat: Człowiek a technika (s. dok.) **16.20** Kawałek drewna z drzewa (s. dok.) **16.40** Europa dziś (mag.) **17.05** Chorwackie parki narodowe (s. dok.) **17.25** Dołącz do nas **17.40** Nie poddawaj się **18.00** Kosmopolis (mag.) **18.30** City Folk – Zagrzeb, 2004 **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Kim jest... Ludvig Blum (dok.) **19.30** Ćwiczmy z TVC **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Wieczór Galowy Trebbia (koncert) **21.45** Jazz w Europie (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.15** Black Books (s.) **23.40** Gorączka piątkowej nocy **0.00** Wieczór Galowy Trebbia **0.30** Czerwony karzeł (s.) **1.00** Tears For Fears (koncert) **1.50** Esther.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.25** Perry Mason (s.) **11.15** Kroniki dzikiej natury (s. dok.) **11.45** Ulica (s.) **12.25** Tequila i Bonetti (s.) **13.10** Lenssen i spółka (s.) **13.40** Ostry dyżur (s.) **14.30** O.C. (s.) **15.20** Czarodziejki (s.) **16.10** Agenci NCIS (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Słońce, siano, erotyka (film czes.) **21.55** Potwór (film USA) **23.35** Wojna mediów (film USA) **1.15** Strażnik Teksasu (s.).

■ PRIMA

6.30 Flipper i Lopaka (s. anim.) **7.05** Przygody Olivera Twista (s. anim.) **7.30** X-Men: Początek (s. anim.) **8.00** Niesamowita natura (s. dok.) **8.30** Sabrina – nastoletnia czarownica (s.) **8.55** Jesteś moim życiem (s.) **9.50** St. Tropez (s.) **10.50** Diagnoza morderstwo (s.) **11.45** Hunter (s.) **12.40** Lekarz z gór (s.) **13.35** Zbrodnie niedoskonałe (s.) **14.40** Renegat (s.) **15.30** Sprawa dla dwu (s.) **16.40** Prawo i porządek (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** Wiadomości, prognoza pogody **18.05** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.55** Wiadomości, sport **19.25** M.A.S.H. (s.) **20.00** Apollo 13 (film USA) **22.50** Sztorm stulecia: Noc trzecia (film USA) **0.35** Najbardziej niesamowite videa świata **1.25** Sexy szansa **2.05** Zadzwoń do jasnowidza.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Wspomnienia

Dnia 16 stycznia minęła siódma bolesna rocznica śmierci naszej Drogiej

śp. EMILII FRANKOWEJ

z domu Koterla z Nieborów. 1 grudnia minionego roku przypomnieliśmy sobie dwunastą rocznicę śmierci Jej Męża

śp. ANTONIEGO FRANKA

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.

GL-037

Niechaj anielskie chóry znów Ci zagrają...

18 stycznia 2008 roku obchodziłby 100. urodziny nasz Ukochany Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

śp. RUDOLF WOJNAR

ceniony nauczyciel, dyrygent i społecznik z Karwiny, zmarły 27 września 1980. Wszystkich, którzy Go znali i szanowali, o chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami.

RK-013

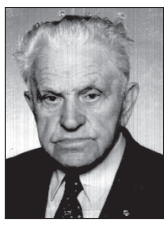

Dzisiaj mija 5. bolesna rocznica zgonu

śp. JANA ZOLICHA

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

RK-016

Kto był kochany, nie jest zapomniany.

Dziś, 17. 1. 2008 obchodziłaby 80. urodziny nasza Kochana Mama i Babcia

śp. ZUZANNA HENACZ

a dnia 23. 1. minie 12. rocznica, kiedy od nas na zawsze odeszła. Z miłością i szacunkiem wspomina córka z rodziną.

GL-034

Nekrologi

Pan jest pasterzem moim...
Choćbym nawet szedł ciemną doliną
Zła się nie ulęknę, boś ty ze mną.

Psalm 23

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14 stycznia 2008 zmarł nagle w wieku 51 lat nasz Ukochany Syn, Mąż, Tatuś, Brat, Zięć, Szwagier i Wujek

śp. EUGENIUSZ SZKUCIK

zamieszkały w Lesznej Dolnej nr 265. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 18 stycznia 2008 o godz. 14.30 w kościele rzymskokatolickim w Trzyńcu. W smutku pogrążona rodzina.

GL-038

Europejska stolica kultury?

OSTRAWA (mro) – Ojcowie Ostrawy chcą, by w 2015 roku miasto zyskało na rok tytuł „Europejskiej stolicy kultury". Tytuł ten przyznawany jest miastom Unii Europejskiej od połowy lat 80. ub. wieku. O przydzieleniu go decyduje 13-osobowe jury, w którym zasiada 7 przedstawicieli UE i 6 przedstawicieli danego państwa. O tytuł mogą ubiegać się wszystkie miasta, które jeszcze z niego nie korzystały.

Oprócz korzyści płynących z medialnego wyróżniania się na rynku turystycznym kraju i Europy, zwiększenia aktywności władz miasta zwłaszcza w sferze kultury, wsparcia i rekonstrukcji zabytków czy przypływu inwestycji przyznanie tytułu pociąga za sobą zwykle wzmocnienie infrastruktury i obniżenie bezrobocia. W 2015 roku o tytuł mają szansę ubiegać się miasta RC i Belgii. Drugim miastem czeskim, które już zadeklarowało wolę zostania stolicą kulturalną Europy, jest Pilzno. Praga nosiła ten tytuł już w 2000 roku.

Jasełka w teatrze od 20 lat

CIESZYN (ep) – W Teatrze im. A. Mickiewicza rozpoczął się nowy sezon. – *Stary rok zakończyliśmy sylwestrem z Grupą MoCarta, a nowy rozpoczęliśmy koncertem charytatywnym. Jeszcze w styczniu proponujemy obejrzenie trwających przez 10 dni jasełek, następnie koncert wspaniałej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej z Korei Południowej* – zdradził nam dyrektor cieszyńskiego teatru, **Andrzej Łyżbicki.** – *W lutym będzie m.in. koncert karnawałowy z udziałem Grażyny Brodzińskiej i Jacka Wójcickiego oraz tradycyjnie już – Dni Teatru. Ze szczegółową ofertą widzowie mogą się zapoznać na stronie internetowej teatru: www.teatr.cieszyn.pl.*

„Jasełka tradycyjne" – oferta dla całej rodziny – rozpoczną się już w najbliższą sobotę. Jak co roku zjadą na nie ludzie z całej Polski, bowiem jasełka, organizowane od 20 lat, gromadzą zawsze pełną widownię. Na scenie występuje ponad 150 aktorów-amatorów, w tym aż 70 dzieci. Tym razem aktorzy dadzą łącznie 11 przedstawień.

WERNISAŻ W GALERII »KROPKA«

Od Cieszyna do Gdańska

CZ. CIESZYN (mro) – Propagująca także polską i zaolziańską sztukę galeria „Kropka" zaprasza jutro o godz. 18 do swojej siedziby przy ul. Jabłonkowskiej (koło TESCO) na wernisaż dwóch wystaw – absolwentów wydziału grafiki cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego (**Renaty Humel, Barbary Gabryel, Anny Kuzawińskiej, Patrycji Piechy** i **Radosława Plucińskiego**) oraz artysty gdańskiego **Sławomira Kinala**.

Od lutego natomiast galeria przenosi się do centrum Czeskiego Cieszyna. Mieścić się będzie obok Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania.

Poszukujemy handlowca do sprzedaży technologii nadruków przedmiotów reklamowych

Wymagania:
- wykształcenie średnie
- prawo jazdy kategorii B
- znajomość języka polskiego
- bardzo dobra umiejętność komunikacji
- samodzielność, pomysłowość i chęć realizacji
- dobra umiejętność obsługi komputera – Word, Excel, mile widziana znajomość Corel

Oferujemy:
- stałe wynagrodzenie miesięczne + premie w zależności od wyników
- zatrudnienie w firmie z długoletnią tradycją
- pracę w młodym dynamicznym zespole

Życiorys proszę przesłać pod adres:
Univox spol. s r. o., ul. Karvinská 392, 737 01 Český Těšín
e-mail: *univox@univox.cz*, **tel.: 558 737 604-5, fax: 558 737 606.**

GL-018

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Ciemność rusza do boju (17, 18, godz. 15.30); Kocham Cię (17, 18, godz. 17.45); American Gangster (17, 18, godz. 20.00); **Reflex**: „Poslední plavky" (17, 18, godz. 17.00, 20.00); **Ex**: 30 dni nocy (17, 18, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Alvin i wiewiórki (17, 18, godz. 15.00); Obcy kontra Predator (17, 18, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: „Chyťte doktora" (17, 18, godz. 17.30); „Poslední plavky" (17, 18, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast**: Don Chichot (17, godz. 14.30, 16.15); Skarb narodów: Księga tajemnic (17, godz. 18.00; 18, godz. 20.00); Zaczarowana (18, godz. 14.00, 16.00, 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po–pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

UWAGA ZMIANA! – Spotkanie członków **Klubu 99** odbędzie się 22. 1. o godz. 10.30 w Domie Ryb w Kocobędzu, 10 min od dworca kolejowego w stronę Łąk.

KARWINA STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza na Bal PZKO 19. 1. o godz. 19.00 do Domu PZKO. Bilety są do nabycia u p. Henryka Kucharczyka.

NAWSIE – Zarząd MK PZKO oraz Macierz Szkoły i Przedszkola zapraszają na TRADYCYJNY BAL 18. 1. od godz. 19.00 do Domu PZKO. W programie wystąpi „Rytmik" z Jabłonkowa. Do tańca przygrywa DJ Bartnicki. Organizatorzy zapraszają na wspaniałą zabawę!

CZ. CIESZYN – Regionalny Klub Seniora zaprasza na pierwsze spotkanie w nowym roku 18. 1. o godz. 9.30 do salki Kongresu Polaków, ul. Komeńskiego 4. Nowi sympatycy klubowych spotkań mile widziani.

KOŃSKA PODLESIE – MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal 19. 1. do lokalu PZKO o godz. 19.00. Do tańca przygrywa p. Pomykacz.

PTTS „BŚ" – zaprasza na wycieczkę 19. 1. na trasie Gródek – Filipka. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.37 albo 8.20 do Gródku. Inf.: 552 321 402.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal 19. 1. o godz. 18.00 do Domu PZKO. Muzykę zapewni „Discjockey" – p. Karol Krupka.

KARWINA SOWINIEC – MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal 18. 1. o godz. 19.00 do świetlicy Koła. Gra orkiestra p. Nogola.

TRZYNIEC OSÓWKI – MK PZKO zaprasza członków na zebranie sprawozdawcze 19. 1. o godz. 15.00 do lokalu szkoły w Końskiej.

Oferty

SPRZEDAM 4-letniego barana, możliwość hodowli. Tel.: 558 734 501, wieczorem.

GL-040

MALOWANIE, wszelkie prace murarskie. Tel.: 603 854 651.

GL-008

Koncerty

CIESZYN – Parafia Ewangelicko-Augsburska zaprasza 20. 1. na koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu ZPiT „Śląsk" im. S. Hadyny o godz. 16.00 w Kościele Jezusowym na Wyższej Bramie (cena biletu 15 zł).

Zapisy

BYSTRZYCA – Szkoła Podstawowa i Przedszkole im. S. Hadyny z Polskim Językiem Nauczania informuje, iż zapisy do klasy 1. odbędą się 18. 1. w godz. 8-16 w lokalu klasy 1. (budynek szkolny przy drodze do Nydku). W tym samym dniu i czasie odbędą się również zapisy do bystrzyckiego przedszkola.

Co za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, Cieszyn, ul. T. Regera 6: do 31. 1. wystawa „W Światło-Cieniu: twórczość Czesława Kuryatto".

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9-16.

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Dom rodzinny z dwoma samodzielnymi mieszkaniami 3+1 w Olbrachcicach Pacałówce, dobry dostęp. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. kc. 777 077 277.

Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, z garażem, parcela 20 a włącznie parceli budowlanej. Możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Żuków D., Stanisłowice, Gnojnik, Oldrzychowice). 606 757 577.

MIESZKANIA

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-035

Wystawy

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 24. 2. wystawa „Polski exlibris" – Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki.

DOM KULTURY w Karwinie, sala Mánesa: do 20. 2. wystawa „Rodzinna pasja".

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem" oraz „Czarodziejski świat tramwajów". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 14**: do 31. 3. wystawa „Piękno mórz i oceanów". Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka 10**: do 4. 5. wystawa historyczna „Z komnat zamkowych". Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, rynek Mariański 14**: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy"; do 20. 5. wystawa historyczna „Beskidzka turystyka – 120 lat KČT". Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958**: wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość"; do 28. 2. wystawa historyczna „Zabawki naszej Kaśki". Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30–15.30 w redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00–16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: *ogloszenia@glosludu.cz*

głos LUDU

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald, *schonwaldova@glosludu.cz* ◆ Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* ◆ Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz* ◆ Redaktorzy terenowi ◆ *chlupova@glosludu.cz* ◆ *przyczko@glosludu.cz* ◆ *radlowska@glosludu.cz* ◆ *sikorova@glosludu.cz* ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: *info@glosludu.cz* ◆ *www.glosludu.cz* ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212–4222.

Z redakcyjnej Poczty

W celu usatysfakcjonowania jak największej liczby naszych korespondentów, prosimy o przesyłanie do rubryki „Z redakcyjnej poczty” oraz „Hyde Park” przyczynków krótkich, zwięzłych i rzeczowych. Tylko takie będą brane pod uwagę. Przypominamy również, że o ich zamieszczeniu na łamach decyduje Redakcja.

Koncert kolęd

W przedświąteczny piątek 21 grudnia ub.r. uczniowie PSP Czeski Cieszyn wspólnie z gronem pedagogicznym, rodzicami i sympatykami szkoły udali się do kościoła ewangelickiego Na Niwach, by z kolędą na ustach wędrować do betlejemskiej stajni pokłonić się Bożej Dziecinie. Cud narodzenia Najwyższego, który przełamał granice między Bogiem a człowiekiem, zbiegł się w tym roku z wydarzeniem historycznym, mianowicie z wejściem do strefy Schengen i obaleniem granic. Fakt ten wywołał radość u mieszkańców Cieszyna po obu stronach Olzy. Ale większa radość płynie z ubogiej stajenki, bo oto narodziła się Światłość, która przełamuje strach, zwątpienie, która wskazuje drogę ratunku, która wlewa w każdego miłość, wiarę w lepsze jutro, która pociesza i która zwycięża śmierć. I tak jak pasterze wędrowali do ubogiej stajenki, tak chór Trallala, Tralalinki oraz zespół muzyczny Skowronki i młodzi aktorzy z Kółka Dramatycznego chwalili narodzenie Dzieciątka Jezus poprzez najpiękniejsze kolędy. Koncert zakończył się wspólnym odśpiewaniem ulubionych przez dzieci i młodzież kolęd „Pójdźmy wszyscy do stajenki”, „Dzisiaj w Betlejem”. **ALEKSANDRA GLAJCAR**

Bożonarodzeniowy przegląd chórów

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Turzy Śląskiej od wielu lat gości chóry okolicznych miejscowości oraz zespoły śpiewacze z RC wykonujące kolędy i pastorałki. Dzieje się to za sprawą miejscowego chóru kościelnego „Lira”. W tym roku w niedzielę 6 stycznia koncert kolęd w Turzy zgromadził 7 chórów: chór mieszany „Lira” z Turzy Śląskiej, „Moniuszko“ z Czyżowic, „Słowik nad Olzą“ z Olzy, „Cantemus Domino” z Gorzyc, „Lutnia” z Lutyni Dolnej, zespół śpiewaczy „Rychwałdzianie” z Rychwałdu oraz chór męski ChNP z Czeskiego Cieszyna.

W bożonarodzeniowej scenerii pięknego wnętrza kościoła parafialnego przywitał wykonawców ksiądz proboszcz Piotr Winkler. Potężne „Bóg się rodzi” w wykonaniu połączonych chórów gminy Gorzyce rozpoczęło prezentację kolęd polskich. Na koncercie chórzyści zaprezentowali kilka ciekawych aranżacji, śpiewali z wielkim profesjonalizmem, z niecodziennymi pomysłami interpretacyjnymi. Brzmiały kolędy zarówno te znane sprzed lat, jak i góralskie oraz te najnowsze. Jako pierwszy zaolziański wykonawca przedstawił się zespół „Rychwałdzianie” pod kierownictwem Władysława Ruska, potem do niego dołączyła dolnolutyńska „Lutnia”, by razem zaśpiewać trzy mniej znane kolędy. Na zakończenie koncertu wystąpił męski chór ChNP z dyrygentem Alojzym Suchankiem i akompaniatorką Martą Bury. Dobry poziom wykonawczy chórów został doceniony przez publiczność, która nie szczędziła braw pod adresem poszczególnych wykonawców.

MARIA SZTWIERTNIA

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Dziękujemy Panie Prezydencie

Jest taki program na TVP Polonia, który ma nazwę Zaolzie. Uważam, że informuje znacznie obiektywniej o działalności Polaków na tym terenie niż czeska czterominutówka. Nadawany był w różnych terminach, a następnego dnia zawsze była jeszcze powtórka. I nagle przed wakacjami znikł zupełnie. Oczekiwałem, że w czerwcowym programie będzie coś o jubileuszu PZKO i festiwalu, niestety, zawiodłem się.

Cóż, pomyślałem, wchodzimy do Schengen, granice znikają, więc i Zaolzie znika. Zresztą i Word poprawiający ten tekst nie zna pojęcia Zaolzie. Ten, kto ma polski edytor tekstowy, może to sprawdzić. Jednak stał się cud. W listopadzie w teletekście Polonii zobaczyłem: Zaolzie środa 15.20. Program był wprawdzie nie w tę środę, ale w następną. Niestety bez powtórki. Widocznie jest mało miejsca... Program ma nowe logo, jednak przygotowuje go ten sam, przychylny nam Zaolziakom, Mirosław Sokół. A wydawało się, że już o Zaolziu zapomniano, bo tu nie ma czego ewangelizować jak na wschodzie. W wyborach na prezydenta i listę warszawską wygrywa zawsze lewica i może dlatego MSZ zlikwidował głosowanie w Cz. Cieszynie, a zostawił tylko w Ostrawie i Brnie, bo tam polscy obywatele nie są przesiąknięci liberalizmem Zaolzia. A który obywatel RP mieszkający na terenie Zaolzia i jeszcze nie wynarodowiony (bo ten już absolutnie nie) pojedzie aż do Ostrawy, by zagłosować? I problem z głowy. Siadam w sylwestra przed telewizorem, by wysłuchać orędzia noworocznego prezydenta RP. Leci na wszystkich kanałach, również komercyjnych. Myślę sobie, znów będzie prawicowe ględzenie typu komuna, dekomunizacja itp. Nic z tego. Krótki niemal 5-minutowy tekst, a w nim: „Pozdrawiam Polaków na Litwie, Białorusi, na Ukrainie i na Zaolziu, dumną ze swych polskich korzeni Polonię amerykańską i tych, którzy w ostatnim czasie wyjechali w celach zarobkowych...” Czegoś takiego nie słyszeliśmy ani z ust Wałęsy, ani Kwaśniewskiego. Nie Polaków w Czechach, ale na Zaolziu, na którym, jak uznał sam prezydent RP, spoczywa przecież największy ciężar utrzymania polskości. Dziękujemy Panie Prezydencie Kaczyński.

WŁADYSŁAW DRONG

Wydarzenia Sportowe

RUSZAJĄ MISTRZOSTWA EUROPY W PIŁCE RĘCZNEJ MĘŻCZYZN

Polacy i Czesi w jednej grupie

W Norwegii rozpoczynają się dziś mistrzostwa Europy w piłce ręcznej mężczyzn. To pierwsza duża impreza sportowa w roku 2008, a nas cieszyć może fakt, że na północy Europy nie zabraknie reprezentacji Polski i RC. Polacy i Czesi w dodatku trafili do tej samej grupy, obok ekip Chorwacji i Słowenii. Czy szczypiorniści dostarczą nam pozytywnych emocji, o tym przekonamy się już dziś. Na pierwszy ogień wicemistrzowie świata, Polacy, zagrają z Chorwacją, Czesi zaś z reprezentacją Słowenii. Szlagier Czechy – Polska zaplanowany jest na najbliższą niedzielę. Z każdej grupy do dalszej fazy turnieju awansują po trzy najlepsze zespoły. Finałowy mecz turnieju rozegrany zostanie 27. 1. w Lillehammer. Tytułu mistrza Europy bronią reprezentanci Francji. W Norwegii drużyny narodowe walczyć też będą o przepustkę do igrzysk olimpijskich w Pekinie.

Trener wicemistrzów świata, **Bogdan Wenta**, tonuje przesadny optymizm. W polskiej prasie pojawiły się już opinie, że Polacy pojechali do Norwegii po złoto. Przesadny „hurra optymizm” może negatywnie wpłynąć na koncentrację w zespole i Bogdan Wenta zdaje sobie z tego sprawę. – *Wolałbym jednak trochę stonować nastroje. Nie jest tak, że nie stać nas na złoto, ale przesadne wypowiedzi są zbędne i najczęściej nie wnoszą niczego dobrego* – powiedział polskim dziennikarzom B. Wenta. Polacy, którzy w ostatnich mistrzostwach świata w roli outsidera sięgnęli po srebrny medal, przed rozpoczęciem mistrzostw Europy traktowani są zgoła odmiennie. – *To naturalne, że po takim sukcesie nikt nas nie zlekceważy i traktuje się Polskę jako jednego z faworytów. Nikt nie da nam jednak medalu na mistrzostwach Europy tylko za to, że rok wcześniej dobrze wypadliśmy w Niemczech* – ostrzega polski szkoleniowiec.

Z celem wywalczenia awansu z grupy rozpoczynają dziś swój udział w mistrzostwach Europy Czesi. Podopieczni trenera Pavla Pauzy w meczach kontrolnych spisywali się bez rewelacji, w dodatku w Norwegii trenerzy nie mogą skorzystać z najsilniejszego składu. Zabraknie m.in. Filipa Jíchy i Davida Juříčka, po pięciu latach do reprezentacji wraca natomiast 38-letni obrotowy Martin Šetlík. Do kadry RC trafił tylko jeden zawodnik mistrzowskiego Banika Karwina. Jest nim 30-letni lewoskrzydłowy Tomáš Heinz. Z kolei w barwach Słowacji zagra skrzydłowy Karwiny Ján Faith.

KADRA POLSKI: Bramkarze: Sławomir Szmal, Adam Weiner; **rozgrywający:** Krzysztof Lijewski, Grzegorz Tkaczyk, Karol Bielecki, Damian Wleklak, Michał Jurecki, Rafał Kuptel, Marcin Lijewski, Bartłomiej Jaszka, Mariusz Jurkiewicz; **skrzydłowi:** Patryk Kuchczyński, Mateusz Jachlewski, Mariusz Jurasik, Tomasz Tłuczyński; **obrotowi:** Attur Siódmiak, Bartosz Jurecki. **Trener:** Bogdan Wenta.

KADRA RC: Bramkarze: Martin Galia, Petr Štochl; **rozgrywający:** Michal Brůna, Pavel Horák, Daniel Kubeš, Alois Mráz, Tomáš Řezníček, Jiří Vítek, Karel Nocar; **skrzydłowi:** Tomáš Heinz, Jiří Motl, Jan Filip, Jan Sobol; **obrotowi:** Petr Hrubý, Martin Prachař, Martin Šetlík. **Trener:** Pavel Pauza.

GRUPA A: 17. 1. Słowenia – Czechy (18.15), Chorwacja – Polska (20.15), 18. 1. Czechy – Chorwacja (18.15), Polska – Słowenia (20.15), 20. 1. Polska – Czechy (15.15), Słowenia – Chorwacja. **GRUPA B:** Rosja, Czarnogóra, Dania, Norwegia. **GRUPA C:** Niemcy, Białoruś, Hiszpania, Węgry. **GRUPA D:** Francja, Słowacja, Islandia, Szwecja. **JANUSZ BITTMAR**

NOWOROCZNY SPŁYW OLZĄ I ODRĄ

Rzeki bez kontroli

– *Po raz pierwszy spływ kajakowy Olzy i Odry przebiegł bez kontroli pograniczników* – powiedział „GL” **Józef Toboła** ze Stowarzyszenia „Posejdon”, jednego z organizatorów noworocznego spływu granicznymi rzekami, który odbył się w minioną sobotę.

Uczestniczyły w nim co najmniej trzy czesko-polskie grupy, ogółem 40 osób z Czeskiego Cieszyna, Karwiny i Ostrawy a także z Żor, Jastrzębia, Gorzyc i Raciborza. Jedni startowali z Zawady z przystankiem w Wierzniowicach, inni z Ostrawy, by spotkać się u celu w Zabełkowie (nawet i 17 km drogi). Stąd organizatorzy przetransportowali łodzie i załogi do wierzniowickiego Domu PZKO, gdzie posilono się gulaszem i snuto plany na przyszłość.

– *W najbliższym czasie Stowarzyszenie „Posejdon” w oparciu o środki województwa przygotowuje szkolenie instruktorów wodniackich* – powiedział J. Toboła dodając, że uzgodniono także udział w tradycyjnej raciborskiej imprezie „pływadla” (w dniach 13-15 czerwca) oraz organizację w Wierzniowicach letnich obozów wodniackich dla miłośników tego sportu z obydwu stron rzeki (o ile zostaną pozyskane środki UE). – *Wodniacy na koniec zdecydowali, że Noworoczny spływ będzie kontynuowany w przyszłym roku, ale jego finałem nie będzie gulaszek, lecz prawdziwy bal wodniacki* – dodał Józef Toboła.

(mro)

Fot. Łukasz Lisy

Sobotniemu spływowi Olzą i Odrą sprzyjała prawie wiosenna pogoda.

TEGOROCZNY ZJAZD GWIAŹDZISTY OBIECUJE WIELE NIESPODZIANEK

Sprinty pierwszy raz na sztucznym śniegu

Popularną gwiazdę pop Ewę Farną będą mogli zobaczyć uczestnicy tegorocznego 37. Zjazdu Gwiaździstego nie tylko na scenie w trakcie minikoncertu, ale także jako utalentowaną narciarkę. O medale i puchary walczyć będzie na stoku i trasie dla biegaczy w tym roku około 550 uczniów. Organizatorem tegorocznej edycji jest już piąty raz szkoła mostecka, która obiecuje wiele atrakcji i nowinek.

– *W luce czasowej między zakończeniem zawodów oraz ogłoszeniem wyników przygotowaliśmy bogaty program. Będzie zabawa na 102 ze znanym i popularnym wśród dzieci na Zaolziu panem Sieleckim, mini koncert Ewy Farnej, zjazd na torze saneczkowym. Dla wszystkich uczestników (nie tylko zawodników), którzy zarejestrują się w dzień zawodów do godz. 10.00 w biurze organizacyjnym, przygotowana jest bogata loteria z nagrodami, m.in. weekendowy pobyt w Tatrach, więc nawet ciut gorsi narciarze będą mogli się cieszyć z wygranej* – mówi dyrektor mosteckiej szkoły **Aurelia Śliż.** Na zwycięzców (1.-6. miejsce) w poszczególnych kategoriach czekają nagrody – dyplomy, medale, puchary i statuetki, natomiast wszyscy uczestnicy otrzymają tradycyjny „zjazdowy“ podarunek. – *Przygotowaliśmy całe zaplecze gastronomiczne: stoiska z gulaszem, grochówką, zapiekankami i ciepłą herbatą* – zapewnia jedna z organizatorek, **Urszula Czudek**. Organizatorzy przygotowali także dla wszystkich widzów pokazy historycznych styli narciarskich, dawnego sprzętu do zjazdu, łącznie z dawną modą noszoną na stokach. – *Zgłoszenia zawodników należy oddać do 24 stycznia, natomiast losowanie kolejności przebiegnie 30 stycznia* – dodaje dyrektor Śliż.

Nowinki nie ominą w tym roku poszczególnych dyscyplin. – *Po raz pierwszy w 37-letniej historii Zjazdu biegacze będą współzawodniczyć na sztucznym śniegu, bo zjazdy w takich warunkach miały już miejsce. Startujemy po dwójkach, sześć najlepszych uczniów 2. stopnia pobiegnie w finale, natomiast na 1. stopniu liczyć się będą najlepsze czasy* – informuje **Władysław Martynek**, odpowiedzialny za konkurencje biegowe. Sprinty będą miały miejsce na łące tuż nad nartostradą, a konferansjerki podjął się Roman Wróbel. Dla biegaczy przygotowany jest duży wojskowy namiot, gdzie mogą się ogrzać. – *W tym roku Memoriał Jasia Konderli, czyli biegi sztafetowe, pobiegną tylko uczniowie niższego stopnia* – dodaje Martynek. Slalom w tym roku pojedzie się na pięciu trasach i w dziesięciu kategoriach. – *Uczniowie drugiego stopnia walczyć będą w górnej części nartostrady, dla młodszych przygotowano łatwe trasy w dolnej części. Wszystkie czasy mierzone będą elektronicznie* – dodaje odpowiedzialny za dyscyplinę slalomu **Alojzy Martynek**.

Zawody narciarskie dla młodzieży polskich szkół podstawowych organizowane są dla uczczenia pamięci zasłużonych działaczy na polu turystyki i sportu: inspektora Władysława Wójcika (propagatora narciarstwa, organizatora kursów, zawodów narciarskich oraz Zjazdów Gwiaździstych na Kozubowej w latach 30-tych) i Gustawa Zuczka (wielkiego entuzjasty sportu, który wznowił tradycję Zjazdu, z jego inicjatywy odbył się I ZG w roku 1968 na Kozubowej).

DOROTA HAVLÍKOVÁ